

Vlaams
Parlement

stuk **1760** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 19 oktober 2012 (2012-2013)

Beleidsbrief

Inburgering en Integratie

Beleidsprioriteiten 2012-2013

ingediend door de Geert Bourgeois,
viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

Inhoudsopgave

1.	Lijst met afkortingen	4
2.	Managementsamenvatting	5
3.	Overzicht begroting	6
4.	Langetermijnvisie en –strategie.....	7
5.	Beleidsmaatregelen	9
5.1.	Meer nieuwe Vlamingen vinden hun plaats in onze samenleving.....	9
5.1.1.	Meer mensen leren en spreken Nederlands	9
5.1.2.	Meer inburgeraars volgen een inburgeringstraject	11
5.1.3.	Migreren naar Vlaanderen – een starterspakket voor familiemigranten.....	12
5.1.4.	Het civiele effect van inburgering is verhoogd.....	13
5.1.5.	Het Integratiedecreet is uitgevoerd.....	14
5.1.6.	De stem van de doelgroepen wordt gehoord	14
5.1.7.	Erfgoedbeleid is hefboom voor integratie	15
5.1.8.	Debat over de islam en andere levensbeschouwingen aangaan.....	16
5.2.	De doelmatigheid van het aanbod is verder verbeterd.....	16
5.2.1.	Het inburgeringsaanbod is een aanbod op maat	16
5.2.2.	Stimuleren van maatschappelijke participatie krijgt voldoende aandacht.....	17
5.2.3.	Er is een volwaardig inburgeringsbeleid voor minderjarige nieuwkomers	18
5.2.4.	Er is een vlotte overgang van het primaire naar het secundaire inburgeringstraject	19
5.2.5.	Integratiecentra stimuleren voorzieningen en overheden om hun werking toegankelijk te maken voor iedereen	20
5.2.6.	Uitbouw sector van het sociaal tolken en vertalen	21
5.2.7.	Residentiële en doortrekkende woonwagewoners hebben toegang tot kwalitatieve standplaatsen	22
5.3.	De efficiëntie en effectiviteit van het Vlaamse inburgerings- en integratiebeleid zijn verhoogd.....	23
5.3.1.	Middelen en doelen zijn beter op elkaar afgestemd	23
5.3.2.	Doelmatige projectsubsidies.....	23
5.3.3.	De planlast is verminderd	24
5.3.4.	Het Kruispunt Migratie-Integratie versterkt de inburgering- en integratiesector	24
5.3.5.	Handhavingsbeleid	25
5.3.6.	Lokale besturen voeren een integratiebeleid	25
5.4.	Systematische opvolging en evaluatie zijn een feit.....	26
5.4.1.	Er is een gecoördineerd Vlaams beleid	26
5.4.2.	Oog voor de federale, Europese en internationale context	27
5.4.3.	Monitoring en onderzoek.....	28
Bijlage 1:	Overzicht en gevolggeving moties en resoluties Vlaams Parlement en aanbevelingen Rekenhof	30

Bijlage 2: Overzicht geplande beleidsmaatregelen 2012-2013.....	31
Bijlage 3: Uitvoering Regeerakkoord: realisaties 2011-2012 en intenties 2012-2013	33
Bijlage 4: Regelgevingsagenda.....	37

1. Lijst met afkortingen

ADSEI: Algemene Directie Statistiek en Economische informatie

Agentschap: agentschap voor Binnenlands Bestuur

CBE: Centrum voor Basiseducatie

CVO: Centrum voor Volwassenenonderwijs

EIF: Europees Integratiefonds

EU: Europese Unie

HvN: Huis van het Nederlands

KBI: Kruispuntbank Inburgering

Kruispunt: Kruispunt Migratie-Integratie vzw

LIIM: Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor

MO: maatschappelijke oriëntatie

NT2: Nederlands als tweede taal

OCMW: openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn

Planlastendecreet: decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse gemeenschap en het Vlaams gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden voorgelegd

RIC: Regionaal Integratiecentrum

SERV: Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

SVR: Studiedienst Vlaamse Regering

Uitvoeringsbesluit: besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van diverse bepalingen van het decreet van 28 april 1998 betreffende het Vlaamse integratiebeleid (principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 20 juli 2012)

VDAB: Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

VGC: Vlaamse Gemeenschapscommissie

VIA: Vlaanderen in actie

Voorontwerp van decreet: voorontwerp van decreet betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 20 juli 2012;

VZW: vereniging zonder winstoogmerk

2. Managementsamenvatting

Het voorontwerp van het nieuwe integratiedecreet dat de Vlaamse Regering op 20 juli 2012 goedkeurde, schetst de contouren van het toekomstig Vlaams integratiebeleid. Het zal Vlaanderen de hefboomen bieden om het integratievraagstuk gericht aan te pakken en de sector de nodige ademruimte geven om verder te kunnen groeien. De huidige versnippering wordt weggewerkt en de diverse instrumenten van het inburgerings- en integratiebeleid worden op elkaar afgestemd. Ik zal dit decreet nog in 2012 in het Vlaams Parlement indienen. De uitvoering van het nieuwe decreet en het begeleiden van de sector in het transitieproces naar een nieuwe en slagkrachtige structuur is mijn belangrijkste prioriteit in 2013.

Ook de hervorming van de Huizen van het Nederlands (HvN) zal bijdragen tot het verhogen van de kansen voor anderstaligen. Samen met de ministers bevoegd voor Onderwijs en Vorming en Werk zal ik werk maken van een ontwerp van decreet voor de hervorming van de HvN en de consortia. Voorzien in een behoeftedekkend aanbod NT2 en in opleiding en vorming aangepast aan noden van anderstaligen zijn doelstellingen voor het beleidsdomein onderwijs. Om de effecten van het Nederlands-leren te optimaliseren, zet ik verder in op het uitbouwen van taal(promotie)beleid, de uitvoering van de projecten die oefenkansen creëren en het stimuleren van een positief klimaat ten aanzien van anderstaligen die Nederlands willen spreken. Voor het sociaal tolken en vertalen ligt de klemtoon in 2013 op het introduceren van videotolken.

Om het samenleven tussen mensen met een verschillende herkomst te optimaliseren, wordt blijvend gewerkt aan het verhogen van toegankelijkheid en het stimuleren van maatschappelijke participatie. In het licht van de hervorming hoop ik dat de verschillende deelsectoren in 2013 elkaars werking beter leren kennen en gemeenschappelijke initiatieven nemen. Het lokaal inclusief integratiebeleid dat in het planningsjaar 2013 wordt uitgewerkt, kan hiertoe een hefboom zijn.

Het lokaal bestuur is regisseur van het lokaal integratiebeleid. In 2013 zal blijken hoe lokale besturen van hun verminderde planlast en hun verhoogde autonomie gebruik maken om ook op lokaal niveau een inclusief integratiebeleid te organiseren. Het Kruispunt Migratie-Integratie, het agentschap en de integratiesector kan hen hierbij ondersteunen. Integratiesubsidies –die voor het eerst op basis van objectieve indicatoren zullen worden berekend– zorgen voor een financiële stimulans.

Religie blijft een heikel thema in het integratiedebat. In 2013 wil ik nagaan hoe een interlevensbeschouwelijke dialoog een bijdrage kan leveren aan het overstijgen van verschillen.

Met middelen van het Europees Integratiefonds wil ik inzetten op instrumenten die bijdragen aan het verhogen van de sociale samenhang. Voor een geslaagd integratiebeleid is het van belang dat we ook *met* elkaar en niet *naast* elkaar leven.

Na een periode van constante toename van het aantal inburgeringstrajecten zien we in 2012 een lichte daling van het aantal inburgeraars dat instroomt. We zullen sterker inzetten op het werven van rechthebbende inburgeraars en het werken op maat. Aan kandidaat-inwijkelingen uit Marokko, Turkije en Rusland wordt ondertussen een starterspakket ‘Migreren naar Vlaanderen’ uitgereikt. Het gebruik van het pakket zal worden geëvalueerd.

Het eerste geïntegreerd actieplan van de commissie Integratiebeleid is een feit en wordt een essentieel element in het Vlaams inclusief integratiebeleid. De nieuwe KBI die in 2013 in productie gaat en de lokale integratiemonitor zijn instrumenten om het gevoerde beleid ook op te volgen. Het Steunpunt Inburgering en Integratie zal naast beleidsrelevant kwalitatief onderzoek ook cijfermatig de mate van integratie van nieuwe Vlamingen in onze samenleving opvolgen en de impact van beleidsmaatregelen meten. De Europese en internationale ontwikkelingen zijn niet alleen inspirerend, vanuit de praktijk in Vlaanderen geven we ook input aan de Europese overheden.

3. Overzicht begroting

Op de Vlaamse begroting 2012 is 58.110.000 EUR ingeschreven voor de uitvoering van het inburgering- en integratiebeleid en 4.956.000 EUR voor de Huizen van het Nederlands. Voor 2013 is er 57.944.000 EUR begroot voor inburgering en integratie en 5.015.000 EUR voor de HvN.

Voor de respectieve uitgavenposten worden volgende middelen begroot voor 2013:

- *Werkingsmiddelen integratie* (111.000 EUR in 2012; 2013: idem) om met onderzoeksopdrachten en beleidsondersteunende maatregelen het integratiebeleid verder te onderbouwen.
- *Werkingsmiddelen inburgering* (851.000 EUR in 2012; 2013: idem) voor allerhande ondersteunende maatregelen voor het inburgeringbeleid zoals detectie van de doelgroep en de elektronische adressenlijsten, communicatie-initiatieven, uitgaven voor de verdere professionalisering van de werking van de onthaalbureaus, organisatie van studiedagen of conferenties, ondersteunend wetenschappelijk onderzoek en kosten voor buitenlandse zendingsreizen.
- *Subsidies aan de integratiesector* (18.423.000 EUR in 2012; 2013: 18.473.000 EUR). In 2012 ontvingen het Kruispunt Migratie-Integratie, het Minderhedenforum, de Centrale Ondersteuningscel Sociaal Tolken en Vertalen, de 8 integratiecentra en 39 integratiediensten een subsidie; 7 gemeenten ontvingen een startsubsidie om de oprichting van een integratiedienst voor te bereiden. In het najaar 2012 wordt er met 3 gemeenten een startovereenkomst afgesloten. Er zijn nog middelen beschikbaar voor 4 bijkomende integratiediensten. De Schroef ontving in 2012 subsidies om de werking te continueren.
- *Subsidies aan de 8 onthaalbureaus, de sociaal tolk- en vertaaldiensten en de cofinanciering van het Europees Integratiefonds* (35.331.000 EUR in 2012; 2013: 35.361.000 EUR): de 7 Vlaamse onthaalbureaus worden sinds 2011 gefinancierd op basis van een outputgericht financieringsmodel. Conform het Inburgeringdecreet wordt 15% van de subsidie-enveloppe van de onthaalbureaus vast toegekend aan het Brusselse onthaalbureau.
BaDbel, Vlaamse Tolkentelefoon vzw en de 8 decentrale sociaal tolk- en vertaaldiensten ontvingen in 2012 projectsubsidies om hun werking te continueren en verder uit te bouwen. BaDbel wordt vanaf 1 januari 2013 een erkende Vlaamse sociaal tolk- en vertaaldienst en zal voor de basiswerking gefinancierd worden via een sokkelfinanciering (450.000 EUR). Tegelijkertijd wordt een systeem van gebruikersvergoedingen ingevoerd waardoor BaDbel de tolkprestaties die geleverd worden volledig zal doorrekenen aan de gebruiker. De middelen voor de tolkprestaties (233.000 EUR) zullen in 2013 worden overgeheveld naar de beleidsdomeinen Werk, Welzijn en Onderwijs. De 8 decentrale tolkendiensten worden verder op projectmatige basis gesubsidieerd; Vlaanderen cofinanciert de projecten van het Europees Integratiefonds.
- *Cofinanciering steunpunt beleidsrelevant onderzoek– thema inburgering en integratie* in uitvoering van de beheersovereenkomst 2012-2015 (196.000 EUR in 2012; 2013: 200.000 EUR);
- *Investeringsbijdragen aan andere overheden voor de aankoop en de aanleg van terreinen ten behoeve van woonwagewoners* (2.098.000 EUR in 2012; 2.798.000 EUR in 2013). Met dit krediet kunnen investeringssubsidies toegekend worden aan een provincie, gemeente, vereniging van gemeenten, OCMW, vereniging van OCMW's, de VGC en de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de door haar erkende sociale huisvestingsmaatschappijen voor de verwerving, inrichting, renovatie en uitbreiding van zowel een residentieel woonwagenterrein als een doortrekkersterrein voor woonwagewoners.
- *Uitgaven voor de exploitatie van de nieuwe KBI* die in 2013 in productie gaat (350.000 EUR in 2012; 2013: 150.000 EUR);
- *Uitgaven voor 8 de Huizen van het Nederlands* (4.956.000 EUR in 2012; 2013: 5.015.000 EUR). Dit bedrag omvat zowel de reguliere subsidie als de facultatieve subsidie voor de opdrachten in het kader van de Wooncode en de subsidie voor de projecten taalpromotie.

4. Langetermijnvisie en –strategie

Vlaanderen is divers en die diversiteit neemt verder toe. Op 1 januari 1990 telde het Vlaamse Gewest 244.640 vreemdelingen of 4,3% van de totale bevolking, op 1 januari 2011 was dit aantal opgelopen tot 427.986 of 6,8% van de bevolking. De meerderheid van de vreemde populatie is afkomstig uit de Europese Unie. Hun aandeel is gestegen van 56,0% in 2000 naar 63,0% in 2011. Het aandeel van de Marokkanen in de vreemde bevolking is teruggelopen van 14,4% in 2000 naar 6,6% in 2011. Het aandeel van de Turken daalde van 12,0% in 2000 naar 4,6% in 2011.

Tabel 1: Evolutie van het aantal vreemdelingen in het Vlaamse Gewest

	Totale bevolking	Vreemdelingen	Aandeel vreemdelingen	Naturalisaties
1990	5.739.736	244.640	4,3 %	2.405
1995	5.866.106	283117	4,8 %	8.754
2000	5.940.251	293.650	4,9 %	24.814
2001	5.952.552	280.962	4,7 %	26.016
2002	5.972.781	275.223	4,6 %	17.615
2003	5.995.553	280.743	4,7 %	12.324
2004	6.016.024	288.375	4,8 %	12.659
2005	6.043.161	297.289	4,9 %	12.546
2006	6.078.600	314.202	5,2 %	13.264
2007	6.117.440	331.694	5,4 %	14.105
2008	6.161.600	354.370	5,8 %	14.609
2009	6.208.877	377.842	6,1 %	14.037
2010	6.251.983	399.433	6,4 %	16.373
2011	6.306.638	427.986	6,8 %	/

Bron: SVR

De nationaliteit van een persoon vertelt slechts een deel van het verhaal. Zoals blijkt uit tabel 1 zijn heel wat personen met een vreemde herkomst ondertussen Belg geworden. Het integratiebeleid van de Vlaamse overheid richt zich op de hele samenleving en in het bijzonder op wie zelf ooit migreerde en hun kinderen. Omdat er in België geen integratievoorwaarden verbonden waren aan het verkrijgen van de Belgische nationaliteit, speelt de nationaliteit geen rol in de afbakening van de doelgroep.

De Studiedienst van de Vlaamse Regering heeft geprobeerd om de doelgroep van het Vlaams integratiebeleid in kaart te brengen. Hoewel deze cijfers niet sluitend zijn¹, weten we dat minstens 14,6% van de inwoners in het Vlaamse Gewest een vreemde herkomst heeft. In Brussel loopt dit aandeel op tot meer dan 60%.

¹ Personen van wie de ouders gemigreerd zijn en die voor 2004 het ouderlijk huis hebben verlaten, zijn niet opgenomen in de cijfers. De Studiedienst van de Vlaamse Regering werkt aan een volledig overzicht.

Tabel 2: *Belgen met vreemde herkomst en vreemdelingen in het Vlaamse en Brusselse Gewest op 1/1/2011*

	totaal aantal inwoners	totaal vreemde herkomst ²	totaal vreemdelingen ³	% vreemde herkomst	% vreemdelingen
Vlaams Gewest	6.304.567	923.578	427.264	14,6	6,8
Stad Antwerpen	493.075	186.045	86.526	37,7	17,5
Stad Gent	247.388	62.923	29.491	25,4	11,9
Prov. Limburg	844.410	180.600	78.267	21,4	9,3
Prov. Antwerpen	1.763.985	331.070	161.696	18,8	9,2
Prov. Vlaams-Brabant	1.086.136	175.888	86.436	16,2	8,0
Prov. Oost-Vlaanderen	1.445.405	158.454	65.180	11,0	4,5
Prov. West-Vlaanderen	1.164.631	775.66	35.685	6,7	3,1
Brussels Gewest	1.118.198	688.677	351.877	61,6	31,5

Bron: Rijksregister, bewerking SVR

Bijna één op vier Vlamingen is vreemdeling of is van vreemde herkomst. Deze toenemende diversiteit, beïnvloedt het samenleven, biedt opportuniteiten maar creëert ook problemen en plaatst ons voor grote uitdagingen. Het is de verantwoordelijkheid van iedereen om integratie te laten slagen.

De fundamentele principes van onze vrije en democratische rechtstaat zijn de bouwstenen van onze samenleving. Individuen of groeperingen die deze ter discussie stellen, moeten beseffen dat het net door het handhaven van deze principes is dat eenieder haar of zijn plaats in onze samenleving kan verwerven. Ik zal dan ook niet nalaten elke warse ideologie streng te veroordelen, uit welke hoek ze dan ook moge komen.

Samen met burgers met verschillende herkomst, met respect voor ieders eigenheid en zonder afbreuk te doen aan de verworvenheden van onze democratische rechtsstaat een gedeelde toekomst, een gedeelde samenleving met gelijke rechten en plichten opbouwen, is het voortdurend leer- en werkproces dat integratie is.

Het uitgangspunt van de Vlaamse Regering is dat Vlaanderen –naast het bieden van een veilige thuis voor asielzoekers– baat heeft bij migratie: om de uitdagingen van de vergrijzing op te vangen, om de samenleving te voeden met specifieke kennis en expertise, om knelpuntberoepen ingevuld te krijgen, om nieuw talent aan te trekken. Om de mogelijke opportuniteiten van migratie ten volle te kunnen benutten, moet Vlaanderen op een constructieve wijze (leren) omgaan met migratie en met de gevolgen ervan. De Vlaamse overheid neemt hierin een stimulerende en ondersteunende rol op.

In de loop der jaren zijn er verscheidene instrumenten ontwikkeld die als doel hebben overheden, voorzieningen, verenigingen en individuele burgers te ondersteunen, te begeleiden en te stimuleren bij het omgaan met de gevolgen van migratie. Deze instrumenten zijn gegroeid op het terrein, vertrekkend van een reële noodzaak. Ze hebben echter geleid tot een versnipperde regelgeving en een te weinig afgestemd beleid en tot een zeer diverse inburgerings- en integratiesector. Om de superdiversiteit die Vlaanderen kenmerkt tot een troef te maken, moet het werken aan integratie een versnelling hoger geschakeld worden.

Werken aan integratie vergt samenwerking en afstemming over organisaties, beleidsdomeinen, instellingen en bestuursniveaus heen. Het vergt een focus op het einddoel en overstijgt het individuele of organisatiebelang. Een Vlaams integratiebeleid moet die samenwerking stimuleren, ondersteunen en faciliteren. Een Vlaams integratiebeleid moet op maat kunnen werken, moet afgestemd zijn op de lokale context, op specifieke uitdagingen, op reële noden.

Om dat beter te kunnen realiseren, om de opgebouwde expertise maximaal te laten renderen en de complementariteit van de verschillende instrumenten optimaal te benutten, heb ik in 2011 een proces

² O.b.v. de oudste nationaliteit van de persoon, voor wie nog thuis woont de oudste nationaliteit van de moeder

³ O.b.v. de huidige nationaliteit van de persoon

gestart om de regelgeving beter op elkaar af te stemmen en het aanbod van diensten die het inburgerings- en integratiebeleid uitvoeren, te reduceren en te bundelen. Dit heeft geresulteerd in een voorontwerp van decreet dat de contouren van het Vlaamse integratiebeleid scherp stelt, het kader schept voor een hervormde sector en het Inburgerings- en Integratiedecreet integreert. Ik zal het ontwerpdecreet nog in 2012 indienen bij het Vlaams Parlement.

Het voorbereiden van de uitvoering van het nieuwe decreet en het begeleiden van de sector bij de transitie van versnipperde entiteiten naar een nieuwe structuur zijn meteen ook mijn speerpuntacties voor de komende periode.

In 2011 gaf de Vlaamse Regering aan de minister bevoegd voor onderwijs de opdracht om in samenwerking met de ministers bevoegd voor werk en inburgering de hervorming van de Huizen van het Nederlands en de consortia volwassenenonderwijs uit te werken. De Huizen van het Nederlands en de consortia hebben op hun studiedag “Sleutels voor educatie” (Vlaams parlement, 8 juni 2012) de doelstelling van die hervorming, met name een betere begeleiding en toeleiding van volwassenen met een educatief perspectief naar een passend aanbod, centraal gesteld. Ze concludeerden dat voor bepaalde volwassenen met een leervraag niet alleen een passende toeleiding –en indien nodig begeleiding– naar het aanbod noodzakelijk is voor het welslagen van het leertraject, maar dat de toegankelijkheid van het aanbod even essentieel is. Zeker voor anderstaligen blijkt het aanbod nog te weinig in te spelen op de vraag. Voor vele –hoog- en laaggeschoolde– migranten is een bijkomende vorming nochtans de enige mogelijkheid om hun competenties optimaal te laten renderen en hun kansen in de samenleving te maximaliseren. Naast toeleiding naar een passend aanbod, zal het afstemmen van het aanbod op de vraag, een belangrijke kerntaak zijn voor de hervormde Huizen en consortia. Door de steeds stijgende vraag naar leertrajecten voor anderstalige volwassenen is dit een absolute noodzaak.

Het verder uitwerken van het concept van die hervorming en het omzetten van het concept in een decreet dat op 1 januari 2014 in werking zal treden, is eveneens een speerpuntactie voor 2013.

5. Beleidsmaatregelen

5.1. Meer nieuwe Vlamingen vinden hun plaats in onze samenleving

5.1.1. Meer mensen leren en spreken Nederlands

Stand van zaken

Kunnen communiceren in het Nederlands is een absolute basisvereiste voor een volwaardig en interactief burgerschap. Kennis van het Nederlands opent deuren. Kennis van het Nederlands creëert kansen.

Steeds meer mensen willen Nederlands leren, zoals blijkt uit de cijfers in tabel 3. In vijf jaar tijd is het aantal aanmeldingen bij de Huizen van het Nederlands met meer dan 53% toegenomen.

Tabel 3: Aantal aanmeldingen bij de Huizen van het Nederlands, referentieperiode 1 september – 31 augustus; alle gesprekken in een werkingsgebied (aanmeldingen en heraanmeldingen)

	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Huis van het Nederlands Antwerpen	14.861	18.909	24.826	30.120	29.709
Huis van het Nederlands Brussel	14.473	14.177	18.538	19.534	20.088
Huis van het Nederlands Gent	7.806	9.752	10.914	15.310	17.090
Huis van het Nederlands Limburg	6.323	5.898	6.354	6.993	7.758
Huis van het Nederlands Oost-Vlaanderen	6.997	6.481	7.790	8.167	9.838
Huis van het Nederlands Provincie Antwerpen	5.832	5.824	6.376	6.694	7.089
Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant	8.839	8.600	10.270	12.535	12.535
Huis van het Nederlands West-Vlaanderen	8.013	6.538	7.107	7.761	7.913
Totaal	73.144	76.179	92.175	107.114	112.020

Nederlands leren veronderstelt in de eerste plaats een behoeftedekkend aanbod NT2. In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord heeft de Vlaamse regering in 2012 bijkomende maatregelen genomen om de wachtlijsten NT2 verder weg te werken.

Nederlands leren veronderstelt ook een passend aanbod op maat van de noden van anderstaligen. Met middelen van het Europees Integratiefonds en cofinanciering vanuit inburgering worden beroepsopleidingen toegankelijker gemaakt voor anderstaligen. Dit project werd een laatste keer verlengd tot 30 juni 2013. In deze laatste fase dient dit aanbod structureel verankerd te worden.

Vele anderstaligen leven in een omgeving waar Nederlands niet de voertaal is. Wat ze in de klas leren, gebruiken ze weinig. Vaak ontbreekt de durf om Nederlands te spreken of is de (taal-)drempel te groot. Nederlandstaligen schakelen snel over naar een andere taal. Een positief en stimulerend klimaat om Nederlands te gebruiken is daarom van groot belang. Tegelijk hebben instellingen, besturen en organisaties de opdracht om werk te maken van een verhoogde toegankelijkheid van hun dienstverlening, niet het minst door toegankelijk, laagdrempelig en correct Nederlands te gebruiken. Dat is waar taalpromotie en taalbeleid voor staan.

Aan de Huizen van het Nederlands werd een facultatieve subsidie toegekend voor de ondersteuning en begeleiding van taal(promotie)beleid van lokale besturen, organisaties en voorzieningen. Met het voorontwerp van decreet wordt het taal(promotie)beleid een structureel deel van het integratiebeleid. De uitgevoerde en geplande acties inzake taal(promotie)beleid geven uitvoering aan het VIA-sleutelproject binnen de doelstelling 'We zorgen er voor dat nieuwe Vlamingen willen en kunnen participeren aan de Vlaamse samenleving'.

De projectoproepen 'Gezocht: managers van diversiteit' van zowel 2011 als 2012 leggen de focus op oefenkansen Nederlands. In de oproep 2011 stond 'Samen Inburgeren' centraal en de oproep 2012 had als thema 'Oefenkansen Nederlands'. De projecten 'Samen Inburgeren' gaan in 2013 hun tweede jaar in. De projecten 'Oefenkansen Nederlands' starten op 1 maart 2013 en zijn geïnspireerd op goede praktijkvoorbeelden, verzameld op het dynamisch platform www.taalboulevard.be.

Om een betere opvolging van NT2-leerders mogelijk te maken wordt de nieuwe Kruispuntbank Inburgering afgestemd met het nieuwe datamodel voor het volwassenenonderwijs (DAVINCI).

Intenties 2013

Samen met de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs en de Vlaamse minister bevoegd voor werk zal ik verder uitvoering geven aan de conceptnota zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 15 juli 2011 met betrekking tot de hervorming van de Huizen van het Nederlands en de consortia.

Ik zal initiatieven nemen om het belang van taal verder onder de aandacht te brengen en een positief klimaat te stimuleren ten aanzien van anderstaligen die Nederlands willen spreken.

Ik zal nagaan hoe een digitaal platform ter ondersteuning van anderstaligen die Nederlands willen leren en oefenen vorm kan krijgen. Ik wil onderzoeken of een Nederlandstalige versie van een website als <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/> zinvol en mogelijk is.

5.1.2. Meer inburgeraars volgen een inburgeringstraject

Stand van zaken

De instroom van nieuwe inburgeraars is licht gedaald t.o.v. de periode 2010-2011. Het aandeel verplichte inburgeraars daalt met ongeveer 11%. Verklaringen hiervoor zijn o.a. dat asielzoekers door de decreetsaanpassing van 17 februari 2012 niet langer tot de verplichte doelgroep behoren en de daling in het aantal gezinsherenigers sinds de verstrengde wet op gezinshereniging (22 september 2011). Het aantal aanmeldingen en ondertekende contracten is eveneens gedaald. Het aantal inburgeringsattesten blijft wel stijgen.

Tabel 4: Instroom in Vlaamse Gewest tussen 1 september en 31 augustus in de periode 2007-2012⁴

	Totaal	Plicht	Prioritair recht	Recht	Recht of plicht	Doelgroep of niet
2007-2008	31.606	16,3%	4,4%	41,5%	4,3%	33,5%
2008-2009	29.204	23,0%	4,9%	44,2%	8,0%	19,9%
2009-2010	37.293	32,1%	3,1%	47,1%	5,8%	11,9%
2010-2011	40.201	36,8%	4,3%	54,0%	0,0%	4,9%
2011-2012	38.537	25,7%	3,9%	65,2%	0,0%	5,1%

Bron: Cevi-lijsten en KBI

Tabel 5: Eerste aanmelding op de onthaalbureaus tussen 1 september en 31 augustus in de periode 2007-2012

	Totaal	Plicht	Recht			Onbepaald	Geen doelgroep
			Nieuwkomer	Oudkomer	NK of OK		
2007-2008	17.430	41,0%	26,6%	23,9%	1,8%	1,5%	5,2%
2008-2009	17.444	46,5%	30,4%	15,4%	2,2%	0,8%	4,7%
2009-2010	21.829	52,0%	29,7%	10,3%	2,5%	1,2%	4,3%
2010-2011	26.365	55,4%	26,7%	8,0%	3,6%	0,4%	5,9%
2011-2012	22.614	44,5%	35,4%	8,3%	6,1%	0,9%	4,8%

Bron: KBI

⁴ Verklaring van de begrippen: *Plicht*: inburgeraars die verplicht zijn een inburgeringstraject te volgen; *Prioritair recht*: inburgeraars die bij voorrang recht hebben op een inburgeringstraject; *Recht*: inburgeraars die niet tot de prioritair rechthebbende categorieën behoren; *Recht of Plicht*: inburgeraars waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar waren in het Rijksregister om te bepalen of ze verplichte of rechthebbende inburgeraar waren (sinds de nieuwe selectiecriteria van juni 2010 bestaat deze categorie niet meer); *Doelgroep of niet*: personen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn in het Rijksregister om te kunnen bepalen of ze al dan niet tot de doelgroep van inburgering behoren.

Tabel 6: Eerste ondertekende contracten tussen 1 september en 31 augustus in de periode 2007-2012

	Totaal	Plicht	Recht			Onbepaald
			Nieuwkomer	Oudkomer	NK of OK	
2007-2008	13.041	55,8%	23,6%	19,7%	0,6%	0,3%
2008-2009	13.565	58,6%	24,5%	14,6%	1,4%	0,9%
2009-2010	17.066	64,8%	22,6%	10,1%	1,4%	1,1%
2010-2011	21.087	66,1%	19,5%	7,6%	2,3%	4,5%
2011-2012	18.761	56,1%	28,3%	8,3%	4,4%	2,9%

Bron: KBI

Tabel 7: Inburgeringsattesten tussen 1 september en 31 augustus in de periode 2007-2012

	Totaal	Plicht	Recht			Onbepaald
			Nieuwkomer	Oudkomer	NK of OK	
2007-2008	6.968	63,5%	22,3%	13,7%	0,2%	0,3%
2008-2009	8.411	63,7%	20,4%	15,0%	0,7%	0,2%
2009-2010	8.802	63,9%	23,2%	11,5%	1,3%	0,1%
2010-2011	11.194	68,8%	20,9%	8,4%	1,7%	0,2%
2011-2012	13.600	70,8%	20,3%	6,4%	2,4%	0,1%

Bron: KBI

Zeker wanneer het aantal verplichte inburgeraars daalt, stijgt de nood aan een goede communicatie over het belang van inburgering. De website www.inburgering.be werd verder aangepast zodat bezoekers van de pagina's in het Nederlands, Engels en Frans het promotiefilmpje 'Het leven zoals het wordt' kunnen bekijken. Ondertitelde versies in andere talen staan online. Een nieuwe folder in 15 talen moet gemeenten, OCMW's of andere organisaties toelaten om meer inburgeraars door te verwijzen naar het onthaalbureau.

Intenties 2013

Ik wil een kwaliteitsvol en behoeftedekkend aanbod voor alle –verplichte en rechthebbende– inburgeraars blijven realiseren. Een lichte daling in de instroom vertaalt zich niet op korte termijn in een dalende werklast bij de onthaalbureaus. Immers, alle inburgeraars moeten de kans krijgen om het traject af te leggen en het attest te behalen. Een traject duurt meestal een jaar of langer. Omdat de krappe budgettaire ruimte niet toelaat om de middelen voor inburgering constant te houden, heb ik beslist om de middelen bedoeld voor de projectoproep "Gezocht: Managers van Diversiteit" in 2013 toe te kennen aan de onthaalbureaus.

Omdat het aantal verplichte inburgeraars verder daalt en het aandeel rechthebbende inburgeraars alsmat groter wordt, zal ik het komende werkjaar in nauwe samenwerking met de onthaalbureaus vooral inzetten op het werven van rechthebbende inburgeraars. Bijzondere aandacht gaat daarbij naar de asielzoekers, die intussen rechthebbende inburgeraars zijn geworden.

5.1.3. Migreren naar Vlaanderen – een starterspakket voor familiemigranten

Stand van zaken

Voor familiemigranten uit Marokko, Turkije en Rusland is er sinds mei 2012 een starterspakket 'Migreren naar Vlaanderen' beschikbaar. Het pakket wordt kosteloos aangeboden op het moment van overhandiging van het visum. Op 7 mei 2012 overhandigde ik in Marokko het eerste pakket aan de Consul-generaal van België in Casablanca. De Consulaten-generaal in Turkije en Rusland hebben ondertussen ook de nodige instructies gekregen. De gedrukte versie van het starterspakket is beschikbaar in het Russisch, Turks en Arabisch. Op de website www.migreren.inburgering.be wordt

het pakket ook in het Frans en Engels aangeboden. De uitgevoerde en geplande acties m.b.t. het starterspakket geven uitvoering aan het VIA-sleutelproject binnen de doelstelling ‘We zorgen er voor dat nieuwe Vlamingen willen en kunnen participeren aan de Vlaamse samenleving’.

Van de vijftien projecten in het kader van de oproep 2011 ‘Managers van Diversiteit’ met als thema ‘huwelijksmigratie’ zijn er ondertussen drie projecten afgelopen en zitten er twee in de afrondingsfase. Het thema is ook opgenomen in meerjarenconvenanten die het voorbije jaar met lokale besturen met een integratiedienst zijn afgesloten en in het actieplan Kinderrechten.

Intenties 2013

Het Steunpunt Inburgering en Integratie zal het pakket ‘Migreren naar Vlaanderen’ evalueren. De onderzoekers zullen de data monitoren, analyseren hoeveel familiemigranten het pakket ontvangen hebben, wat het profiel is van deze familiemigranten en of het pakket nuttig is geweest als eerste opstap in hun inburgeringsproces. Het pakket zal zo nodig worden aangepast.

Het Kruispunt Migratie-Integratie volgt de uitvoering van de projecten ‘Huwelijksmigratie’ verder op. Een groot toonmoment met voorstelling van resultaten en aanbevelingen is gepland in het voorjaar van 2014.

5.1.4. Het civiele effect van inburgering is verhoogd

Stand van zaken

In welke mate wordt inburgering maatschappelijk gewaardeerd en welke acties zijn nodig om het civiel effect te verhogen? Op deze vragen is naar een antwoord gezocht in een EIF-onderzoek dat midden 2012 is afgerond.

“De idee van maatschappelijke waardering van inburgering onderstreept de rol van de ontvangende samenleving in het wederkerig karakter van processen van inburgering en integratie. In die zin gaat sociale impact over het draagvlak en de bereidheid bij individuele burgers, bedrijven, en organisaties om constructief en verantwoord om te gaan met de aanwezige diversiteit in de samenleving. Niet enkel de individuele inburgeraar moet ‘beloond’ worden voor zijn inspanningen maar ook de ontvangende samenleving moet bereid zijn inspanningen te leveren om mensen met een migratieachtergrond kansen te geven op volwaardige participatie. Dit is geen taak van inburgering alleen. Het hele civiel effect denken overstijgt met andere woorden het Vlaamse beleidsdomein inburgering. Het Vlaamse integratiebeleid en samenwerking met andere beleidsdomeinen en sectoren zijn noodzakelijke hefboomen om sociale impact te genereren”, aldus de onderzoekers.

Met het voorontwerp van decreet, waar de basis wordt gelegd voor het uitbouwen van een geïntegreerde dienstverlening en waarbij het inburgeringsbeleid structureel ingebed wordt binnen het integratiebeleid, wordt deze aanbeveling omgezet in concreet beleid. Ook de commissie integratiebeleid zal een doorslaggevende rol moeten spelen in het verhogen van de sociale impact van inburgering in de meest brede zin van het woord.

Om een evaluatie-instrument te laten ontwikkelen voor de cursus MO lanceerde het agentschap twee overheidsopdrachten. Er werden echter geen offertes ingediend. Het agentschap legde mij ondertussen een advies voor over mogelijke alternatieven om alsnog te komen tot een kwaliteitsvol evaluatie-instrument voor de cursus MO.

De Vlaamse overheid wil een afspiegeling zijn van de maatschappij en neemt allerlei acties om de tewerkstelling van mensen met een migratieherkomst bij de diensten van de Vlaamse overheid te bevorderen. Ondanks de besparingen op personeel en een daling van het aantal wervingen steeg het aantal werknemers van vreemde herkomst in 2012 naar 2,8%. Het aantal jobstudenten van vreemde herkomst is al vier jaar in stijgende lijn en bedroeg 7,7% in 2012. Belangrijk voor de tewerkstelling

van mensen met een migratieherkomst, die niet altijd over het vereiste diploma beschikken om in aanmerking te komen voor een functie bij de Vlaamse overheid, is dat er in 2012 een doorbraak werd gerealiseerd op vlak van elders verworven competenties (EVC). De nieuwe regeling trad op 1 oktober 2012 in werking.

Intenties 2013

In samenwerking met de onthaalbureaus wordt het concept voor de inburgeringscertificaten verder uitgewerkt. Ook het evaluatie-instrument voor de cursus MO wordt uitgewerkt.

De maatregelen die de Vlaamse Overheid als werkgever neemt om de toegankelijkheid ten aanzien van mensen met vreemde herkomst te verhogen, zullen worden opgevolgd en geëvalueerd.

5.1.5. Het Integratiedecreet is uitgevoerd

Stand van zaken

Op 6 juli 2012 werd het Integratiedecreet in overeenstemming gebracht met het Planlastendecreet. Tegelijkertijd werd het lokale integratiebeleid verder uitgetekend. Met het uitvoeringsbesluit zal aan het lokale integratiebeleid invulling worden gegeven in functie van de strategische meerjarenplanning die ingaat vanaf 2014 (cf. infra, punt 5.3.6). De planlast voor lokale besturen zal aanzienlijk dalen en de rol van ons agentschap verschuift van controlerend naar coachend. Lokale besturen zullen ook meer flexibel kunnen omgaan met de invulling van de beleidsprioriteiten omdat deze veel breder geformuleerd zijn dan voorheen.

5.1.6. De stem van de doelgroepen wordt gehoord

Stand van zaken

Het Minderhedenforum bracht ook in 2012 (verenigingen van) personen van vreemde herkomst samen en werkte samen met hen standpunten uit over knelpunten op de arbeidsmarkt, in de beeldvorming, in het onderwijs en op andere domeinen. Het Minderhedenforum participeert bovendien actief in een aantal advies- en overlegorganen van de Vlaamse overheid, onder meer de VLOR, de commissie Integratiebeleid en de Commissie Diversiteit bij de SERV. Ook was het Minderhedenforum partner in een onderzoek naar de verwachtingen van overheden, voorzieningen en middenveldspelers naar de verenigingen van personen van vreemde herkomst. De conclusies hiervan zijn in een beknopte brochure gebundeld en zijn beschikbaar op www.vanallemarktenthuis.be.

In 2012 is ook actief werk gemaakt van deelname aan de lokale verkiezingen. Het Minderhedenforum en zijn leden, de integratiesector en de lokale besturen werkten mee aan de verspreiding van een folder over het stemrecht. Het Minderhedenforum organiseerde diverse vormingen over lokaal beleid en verkiezingen. Over een aantal thema's (bv. werken bij de stad en de situatie van Roma) waren er gesprekken met de bevoegde schepenen. Uit een rapport van het Minderhedenforum blijkt dat er nog steeds een ondervertegenwoordiging is van mensen met een migratieachtergrond in de lokale politiek. De Open Forumdag van het Minderhedenforum vond plaats op 22 september 2012 in Gent en stond in het teken van lokaal beleid.

Het Minderhedenforum gaf ook uitvoering aan het EIF-project 'Changemakers'. 'Changemakers' zijn mensen uit het verenigingsleven en geëngageerde individuen die het beleid in hun stad of gemeente actief mee vorm willen geven. Dit project sluit aan bij de lokale beleidsprioriteit betreffende het verhogen van de deelname van nieuwe Vlamingen aan adviesraden en gemeentelijke werkgroepen, die in het kader van het verlenen van een lokale integratiesubsidie voorop wordt gesteld.

Via het netwerk van voortrekkers uit Romagroepen versterkt het Minderhedenforum ook de stem van Roma in Vlaanderen. Deze voortrekkers werden samengebracht om te reflecteren over

maatschappelijke uitdagingen en om beleidsvoorstellen voor te bereiden. Via het Minderhedenforum worden deze reflecties vertolkt in de Vlaamse werkgroep MOE(Roma) en op andere relevante fora.

Intenties 2013

Het verhogen van de deelname van nieuwe Vlamingen aan adviesorganen en gemeentelijke werkgroepen is nog tot 2014 een van de lokale beleidsprioriteiten. Lokale besturen werken aan het bevorderen van de evenredige participatie aan lokale adviesraden. Het EIF-project ‘Changemakers’ kan hier een belangrijke meerwaarde betekenen.

In het bijzonder voor de jeugdleden, roep ik lokale besturen op om te waken over de diversiteit in de samenstelling.

Bij de uitvoering van de hervorming van de integratiesector zal het Minderhedenforum worden versterkt om op een gebiedsdekkende manier haar taken te kunnen realiseren.

5.1.7. Erfgoedbeleid is hefboom voor integratie

Stand van zaken

Het actief betrekken van nieuwe Vlamingen bij het erfgoedbeleid was in 2011 een van de lokale beleidsprioriteiten. In de meeste overeenkomsten die ik vanaf 2012 met lokale besturen in het kader van het integratiebeleid heb afgesloten, zijn dan ook acties aangaande erfgoedbeleid opgenomen.

Goede voorbeelden van samenwerkingsprojecten tussen erfgoed en integratie zijn “Bestemd voor Gent”, dat als doel heeft om verhalen, rituelen en tradities van mensen met een migratieachtergrond op te tekenen en te ontsluiten, “Barak 15” in Beringen, met betrekking tot het migratieverleden en de mijngeschiedenis, het project van Red Star Line om hedendaagse migratieverhalen op te sporen en ‘Spoorzoekers’ van het MAS waarbij vrijwilligers op zoek gaan naar sporen van de Marokkaanse aanwezigheid in Antwerpen. Het onthaalbureau Vlaams-Brabant werkte samen met een groep cursisten MO mee aan een project van de erfgoedcel van de stad Leuven in het kader van de Erfgoeddag van 2012 over het thema “Helden”.

Eind 2012 wordt een inspiratiebox samengesteld met interessante initiatieven en goede praktijken. Deze kunnen als voorbeeld dienen bij het opstellen van doelstellingen en het uitwerken van acties voor het lokaal integratiebeleid ter voorbereiding van de meerjarenplannen van de lokale besturen. Hierin zullen ook een aantal praktijkvoorbeelden worden opgenomen rond “erfgoed en integratie”.

Intenties 2013

Met een verdeeld verleden een gedeelde toekomst opbouwen, is de uitdaging waar Vlaanderen voor staat. We vergeten echter nog al te vaak dat migratie ook over een “gedeeld verleden” gaat. De geschiedenis van de Turkse en Marokkaanse gastarbeid, die ondertussen al 50 jaar oud is, is daar een mooi voorbeeld van. De gastarbeid heeft mee de identiteit van Vlaanderen bepaald en heeft onze samenleving beïnvloed. Een gedeeld verleden samen herdenken, kan de sociale cohesie tussen mensen met een verschillende herkomst versterken.

FARO organiseert ieder jaar de Erfgoeddag, waarop allerlei erfgoedorganisaties, vaak in samenwerking met socio-culturele en andere verenigingen, publieksactiviteiten opzetten. In 2014 is het thema van deze erfgoeddag “Grenzeloos”. Dit is het aanknopingspunt bij uitstek voor samenwerkingsinitiatieven tussen de integratiesector, middenveldorganisaties en erfgoedorganisaties. Ik wil de integratiesector motiveren om samen met FARO organisaties en besturen te stimuleren om initiatieven te ontwikkelen waarbij erfgoed een hefboom voor integratie wordt.

5.1.8. Debat over de islam en andere levensbeschouwingen aangaan

Stand van zaken

Uit onderzoek van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid⁵ blijkt dat vrijwel alle imams die vandaag actief zijn in Vlaanderen geboren zijn in het buitenland. Velen onder hen spreken weinig of geen Nederlands en hebben nauwelijks voeling met de lokale context. Dit bemoeilijkt de relatie met de jongere generatie die hier is opgegroeid en die Nederlands praat. Jongeren gaan via andere kanalen op zoek naar de ware islam waardoor de kans op radicalisering stijgt.

Een gebrek aan opleiding wordt vermeld als één van de belangrijkste redenen voor onbenut potentieel.

Omdat het organiseren van een geslaagd offerfeest een jaarlijks terugkerende uitdaging is, lanceerde het Kruispunt in juni 2012 een nieuwe interactieve website 'Offerfeest Discussieforum' voor lokale besturen. Het forum werd ontwikkeld in samenspraak met de integratiecentra en geeft ambtenaren en medewerkers van integratiecentra de kans om informatie en documenten over de organisatie van het offerfeest uit te wisselen.

Intenties 2013

Een werkgroep waarin de kabinetten Onderwijs en Vorming en Inburgering en Integratie, de KU Leuven, de UA, de Erasmushogeschool Brussel, Groep T en de moslimgemeenschap (via o.a. de Moslimexecutieve) vertegenwoordigd zijn, zal zich buigen over de imamopleiding. Deze opleiding zal ten vroegste in 2014-2015 van start gaan. Deze werkgroep zal ook nagaan hoe de inrichting van de Islamitische Godsdienstwetenschappen, zoals voorzien in de resolutie van het Vlaams Parlement, kan bijdragen tot een betere opleiding van imams in Vlaanderen.

Bij positieve evaluatie van het discussieforum over het offerfeest zal het Kruispunt in 2013 nieuwe fora oprichten rond de thema's islamitische begraafplaatsen en erkenning van moskeeën. Een bijzondere invalshoek hierbij is de relatie tussen (lokale) overheden en de islamitische gemeenschap.

Dialoog draagt bij tot beter begrip en groter maatschappelijk draagvlak. Hiertoe zijn inspanningen nodig op verschillende niveaus. Lokaal zijn er talloze initiatieven, vaak geïnitieerd door lokale integratiediensten. Ik wil nagaan of er ook op Vlaams niveau een constructieve dialoog kan gevoerd worden tussen levensbeschouwingen en overheid om knelpunten gezamenlijk het hoofd te bieden.

5.2. De doelmatigheid van het aanbod is verder verbeterd

5.2.1. Het inburgeringsaanbod is een aanbod op maat

Stand van zaken

De doelgroep van inburgering is divers en vergt een aanbod op maat. Om het werken op maat te ondersteunen werden de voorbije jaren een aantal initiatieven genomen.

- De vrijstellingstoets MO werd geactualiseerd en de onthaalbureaus Gent, stad Antwerpen en Brussel stonden verder in voor de afname ervan. De evaluatie van dit instrument blijft positief.

⁵ Debeer, J. e.a., Imams en islamconsulenten in Vlaanderen: achtergrond en activiteiten in kaart gebracht, Steunpunt Gelijkekansenbeleid, 2011

Debeer, J. e.a., Imams en islamconsulenten in Vlaanderen: hoe zijn ze georganiseerd?, Steunpunt Gelijkekansenbeleid, 2011

Van Walle, K., De sociaal-culturele rol van de moskee in de Vlaamse samenleving. Een explorerend kwalitatief onderzoek, Steunpunt Gelijkekansenbeleid, 2011

Sinds de invoering van de vrijstellingstoets op 1/1/2011 hebben er 1545 inburgeraars de toets afgelegd, waarvan 757 inburgeraars slaagden (49%) en dus vrijgesteld werden voor MO.

- Samen met de onthaalbureaus werden de voorwaarden in kaart gebracht opdat zelfstudie MO dezelfde finaliteit zou bereiken als de cursus MO. Op basis van die bevindingen, publiceerde het agentschap een overheidsopdracht, maar er werden geen geschikte kandidaten gevonden. De onthaalbureaus zullen daarom zelf hun educatief materiaal screenen en zo veel als mogelijk klaar maken voor gebruik thuis. Dit biedt meer flexibiliteit dan een vast 'thuispakket'.
- Gegeven de beperkte doorstroom van VDAB-klienten naar het onthaalbureau richtte het agentschap een ad hoc werkgroep op met vertegenwoordigers vanuit de onthaalbureaus en VDAB om de knelpunten in de samenwerking te bespreken en verbetervoorstellen te formuleren. Deze worden nu in de praktijk uitgetest. Daarnaast wordt nagegaan hoe de doorstroom van het primaire naar het secundaire inburgeringstraject bij VDAB geoptimaliseerd kan worden.
- Omwille van de meerwaarde voor de kwaliteit van het inburgeringsaanbod, is in het voorontwerp van decreet de mogelijkheid ingeschreven om ook in de toekomst de samenwerking met de onderwijsinspectie te bestendigen voor de inhoudelijke en pedagogische inspectie van de onthaalbureaus.
- Voor alfaklanten (laag en niet-gealfabetiseerden) blijkt een geïntegreerde aanpak waarbij de onderdelen in het inburgeringstraject zoveel mogelijk afgestemd worden op elkaar uitermate geschikt te zijn. Hoe dit in de praktijk best wordt gerealiseerd, wordt verder in kaart gebracht.
- Een expertenwerkgroep concludeerde dat de dienstverlening van een onthaalbureau ook zinvol kan zijn voor expats, mits er op maat wordt gewerkt. Omdat expats vaak niet tot de doelgroep van inburgering behoren, is in het voorontwerp van decreet naast het inburgeringsaanbod ook voorzien in een specifiek vormings- en begeleidingsaanbod op maat.

De uitgevoerde en geplande acties voor maatwerk binnen inburgering geven uitvoering aan het VIA-sleutelproject 'meer inburgeraars nemen deel aan inburgering' binnen de doelstelling 'We zorgen er voor dat nieuwe Vlamingen willen en kunnen participeren aan de Vlaamse samenleving'.

Intenties 2013

De zes bovenstaande actiepunten moeten leiden tot meer maatwerk binnen inburgering. In 2013 worden deze acties verder uitgewerkt en geïmplementeerd. Ad hoc werkgroepen samengesteld uit experten van het agentschap, het Kruispunt Migratie-Integratie en de onthaalbureaus volgen de projecten op, evalueren ze en sturen ze bij waar nodig.

We zetten nog meer in op de kwaliteit van het inburgeringstraject en het werken op maat. Laaggeschoolden en sociaal zwakkere inburgeraars moeten de aandacht en begeleiding krijgen die ze nodig hebben. Net zozeer moeten hooggeschoolden en sterke inburgeraars aangemoedigd worden om zo snel als mogelijk zelfstandig hun weg te vinden in de samenleving.

5.2.2. Stimuleren van maatschappelijke participatie krijgt voldoende aandacht

Stand van zaken

Als het gaat om het bevorderen van maatschappelijke participatie zijn zowel de onthaalbureaus als integratiecentra aan zet. Het Kruispunt stelde eind 2011 in samenwerking met de onthaalbureaus een analyserapport op inzake het sociaal perspectief en de overgang van het primaire naar het secundaire traject waarbij er goede praktijken werden gebundeld en voorstellen tot samenwerking werden geformuleerd. Terwijl onthaalbureaus zich richten op de individuele inburgeraar, werken de integratiecentra aan het verhogen van de toegankelijkheid van de reguliere voorzieningen. Deze verschillende invalshoeken op elkaar afstemmen blijft een voortdurende uitdaging. De nieuwe structuur en de geïntegreerde manier van werken uit het voorontwerp van decreet, verankeren dit.

In de convenanten met de lokale besturen met een erkende integratiedienst heb ik extra aandacht besteed aan de beleidsprioriteit “opzetten van een secundair inburgeringsbeleid, in het bijzonder de toeleiding van inburgeraars naar het verenigingsleven”. Lokale besturen met een integratiedienst bevorderen de participatie van nieuwe Vlamingen aan sport- of cultuurverenigingen, zij creëren oefenkansen Nederlands, zij promoten vrijwilligerswerk, opvoedingsondersteuning en ouderbetrokkenheid bij de school, zij organiseren activiteiten voor kinderen, enz.

De 37 geselecteerde projecten ‘Samen Inburgeren’ zijn in de loop van 2012 opgestart. De projecten worden ondersteund door het Kruispunt en lopen goed. Via het digitaal platform www.sameninburgeren.be wordt informatie over de projecten ter beschikking gesteld. In 2013 starten de projecten een tweede cyclus, waarbij de initiatiefnemers op zoek zullen gaan naar nieuwe deelnemers en opnieuw koppels zullen samenstellen. Deze projecten geven uitvoering aan het VIA-sleutelproject ‘inburgeringscoaches’ binnen de doelstelling ‘We zorgen er voor dat nieuwe Vlamingen willen en kunnen participeren aan de Vlaamse samenleving’.

Intenties 2013

In aanloop naar de beoogde hervorming is het essentieel dat de samenwerking tussen integratiecentra en onthaalbureaus van start gaat. De aanbevelingen uit het analyserapport rond sociaal perspectief kunnen een instrument zijn om hier werk van te maken.

De lokale besturen zullen verder gestimuleerd worden om te werken aan het verhogen van de participatie van nieuwkomers aan het verenigingsleven.

In een aantal Vlaamse steden en gemeenten zien we een tendens dat mensen van vreemde herkomst zich meer en meer op de eigen gemeenschap terugplooiën, zelfs indien zij al tot de 3de of 4de generatie behoren en dus al lang geen doelgroep van het integratiebeleid meer zijn. We zien kenmerken van structurele ruimtelijke en sociale segregatie opduiken. Sociale contacten beperken zich in grote mate tot de eigen groep en groepen hebben eigen voorzieningen. Ik meen dat het voor een geslaagd integratiebeleid van belang is dat we *met* elkaar leven. Een proces om *met* elkaar samen te leven vergt ongetwijfeld meer inspanningen dan een model waarin we *naast* elkaar leven, maar die inspanning is noodzakelijk.

Vernieuwende samenwerkingsverbanden tussen burgers en het lokale bestuur kunnen bijdragen tot het welslagen van concrete initiatieven die rechtstreeks ingrijpen op de woon- en leefomgeving. Ik zal een oproep uitschrijven om met middelen van het Europees integratiefonds en van de Vlaamse overheid gerichte buurtgebonden projecten te financieren ‘van segregatie naar integratie’. Hierbij trachten we ook andere steden en gemeenten dan de centrumsteden te betrekken omdat we merken dat zij vaak met structurele segregatie te kampen hebben. Deze oproep is in volle voorbereiding en levert hopelijk waardevolle projecten op.

5.2.3. Er is een volwaardig inburgeringsbeleid voor minderjarige nieuwkomers

Stand van zaken

Inburgering van minderjarige nieuwkomers verloopt vooral via onderwijs maar ook deelname aan vrijetijdsactiviteiten bevordert hun emancipatie- en integratieproces. Gegeven de geringe participatie van deze doelgroep aan vrijetijdsinitiatieven en het verenigingsleven werden er in 2012 EIF-projecten opgestart om minderjarige nieuwkomers (en hun ouders/voogden) in contact te brengen met en te laten participeren aan vrijetijdsinitiatieven, zowel tijdens het schooljaar als tijdens de vakanties. Met deze projecten willen we structurele drempels wegwerken voor participatie van minderjarige nieuwkomers aan het vrijetijdsaanbod in de lokale (gemeentelijke) context.

In het voorontwerp van decreet krijgt de integratie van minderjarige nieuwkomers extra aandacht. Zo krijgt de sector de opdracht om ook kleuters toe te leiden naar onderwijs. Minderjarige anderstalige

nieuwkomers komen in aanmerking voor het volgen van een inburgeringstraject op hun maat. Wie 18 jaar wordt tussen september en december, niet meer leerplichtig is en ook niet meer in aanmerking komt voor onthaalonderwijs, kan hierdoor instappen in een inburgeringstraject. De onthaalbureaus in Brussel en Limburg hebben al een expertise opgebouwd in inburgering voor minderjarigen. Met middelen van het Europees Vluchtelingenfonds hebben zij in 2010, 2011 en 2012 in de zomervakantie met succes inburgeringstrajecten op maat van de minderjarige nieuwkomers ingericht.

In overleg met de onthaalbureaus werden de taken van het onthaalbureau m.b.t. de minderjarige nieuwkomers uitgewerkt. In het voorontwerp van decreet zijn een aantal aanpassingen opgenomen om de taakstelling van de onthaalbureaus te verfijnen en te verduidelijken.

Om de onthaalbureaus toe te laten hun toeleidingstaak efficiënt en doelgericht te kunnen uitvoeren, moeten ze zicht hebben op de instroom van minderjarige nieuwkomers in de scholen en het aantal minderjarige nieuwkomers dat geen onderwijs volgt. Hiertoe is een uitwisseling tussen de Kruispuntbank Inburgering en de databank van het Agentschap voor Onderwijsdiensten nodig. Bij de ontwikkeling van de nieuwe Kruispuntbank is dit mee opgenomen.

Op 6 juli 2012 heeft de Vlaamse Regering de conceptnota betreffende het beleid ten aanzien van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen goedgekeurd. Deze nota, een gezamenlijk initiatief van mijzelf en de minister bevoegd voor welzijn, schetst de visie van de Vlaamse overheid op het beleid t.a.v. deze doelgroep.

Met bovenvermelde acties geef ik ook uitvoering aan de acties waartoe ik mij in het Vlaams Jeugdbeleidsplan en het Vlaams Actieplan Kinderrechten heb geëngageerd.

Intenties 2013

De EIF-projecten omtrent de participatie van minderjarige anderstalige nieuwkomers aan het vrijetijdsleven worden opgevolgd en op basis van de conclusies zal ik waar nodig acties ondernemen.

Vanuit de vaststelling dat de aansluiting van minderjarige anderstalige nieuwkomers bij het bestaande onderwijs- en opleidingsaanbod moeilijk verloopt, werd in juli 2012 i.s.m. het agentschap en het departement Onderwijs een EIF-projectoproep gelanceerd. Deze oproep heeft als doel om via een actieonderzoek een integrale aanpak uit te werken voor een onderwijs- en opleidingstraject, afgestemd op de noden van 16- tot 18-jarige nieuwkomers. Dit moet leiden tot een traject op maat van deze doelgroep. Het actieonderzoek zal in december 2012 van start gaan.

Door een betere gegevensuitwisseling zullen de onthaalbureaus zicht hebben op de minderjarige anderstalige nieuwkomers die nog geen onderwijs volgen.

Samen met de Vlaamse minister bevoegd voor welzijn zal ik de nodige initiatieven nemen om uitvoering te geven aan de conceptnota betreffende het beleid t.a.v. niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. We gaan hiervoor in overleg met de federale staatssecretaris voor asiel en migratie.

5.2.4. Er is een vlotte overgang van het primaire naar het secundaire inburgeringstraject

Stand van zaken

Tijdens het primaire inburgeringstraject verwerven inburgeraars kennis en vaardigheden die hen in staat stellen keuzes te maken voor hun verdere levensloopbaan. Tijdens het secundaire traject kunnen ze hun keuze bij reguliere voorzieningen vormgeven. Zo kan de inburgeraar een beroepsopleiding of een opleiding tot zelfstandig ondernemerschap volgen, of verder studeren. Of hij kan ook vervolgcursussen Nederlands als tweede taal volgen. Voor alle inburgeraars is (verder) investeren in hun sociaal traject zonder meer een meerwaarde.

De doorstroom van het inburgeringstraject naar een vervolgaanbod verloopt niet altijd even vlot. Een van de belangrijke doelstellingen die ik met het voorontwerp van decreet voor ogen heb, is dan ook om deze doorstroom te verbeteren en te versterken zodat inburgering effectief leidt tot integratie.

De lopende EIF-projecten 'geïntegreerde taaltrajecten', uitgevoerd door de HvN en 'educatieve toeleidingstrajecten', uitgevoerd door de Consortia voor Volwassenenonderwijs zijn een laatste maal verlengd tot september 2013. Het is de bedoeling deze projecten nadien te verankeren.

Intenties 2013

Om de toeleiding van inburgeraars naar ondernemerschap te stimuleren is er nood aan een voorbereidend traject naar ondernemerschap voor inburgeraars. Hieromtrent is reeds door verschillende instanties expertise ontwikkeld. Op basis van deze ervaringen zal een ad hoc werkgroep op initiatief van het agentschap en in samenwerking met Syntra Vlaanderen het voorbereidend traject naar ondernemerschap voor inburgeraars verankeren.

Het Steunpunt Inburgering en Integratie zal onderzoek verrichten naar de (uitvoerings)efficiëntie en effectiviteit van het inburgerings- en integratiebeleid.

5.2.5. Integratiecentra stimuleren voorzieningen en overheden om hun werking toegankelijk te maken voor iedereen

Stand van zaken

Het gemeenschappelijk strategisch doelenkader, ontwikkeld door het Kruispunt en de integratiecentra, werd eind 2011 afgewerkt en voor advies aan de commissie Integratiebeleid voorgelegd. De opmerkingen van de commissie werden, waar mogelijk, meegenomen in de definitieve versie.

Op basis van terreinverkenning bij de integratiecentra en een brede gespreksronde stelde het Kruispunt de nota 'Professionalisering Interculturalisering' op. Het is de bedoeling om de medewerkers van de integratiecentra zowel inhoudelijk als methodisch te versterken en hen tegelijkertijd toe te laten hun expertise te delen, te verankeren en te verdiepen door een praktijkgerichte terugkoppeling.

In 2011 formuleerde ik de intentie om ook in 2012 voldoende aandacht te besteden aan acties in verband met ouderbetrokkenheid, o.m. door via de convenanten die met de lokale besturen worden afgesloten. Ouderbetrokkenheid is immers een hefboom om ouders en scholen te stimuleren de toekomstmogelijkheden van kinderen te optimaliseren. Verschillende integratiediensten schreven ouderbetrokkenheid expliciet in als actie van het meerjarenconvenant. Andere diensten zetten vooral in op opvoedingsondersteuning en werken zo ook indirect aan meer kansen voor kinderen.

Het Kruispunt actualiseerde en verfijnde zijn werkkader ouderbetrokkenheid, op basis van de input uit de eerste ronde van het leertraject 'ouderbetrokkenheid'. Het werkkader werd ook voorgesteld aan verschillende onderwijsactoren en verder verspreid via een artikel in het tijdschrift van het Vrij CLB. Daarnaast bundelde het Kruispunt alle materiaal in een train-the-trainer-pakket, dat verzonden werd naar alle integratiediensten en –centra. De diensten en centra werden ook nog op maat ondersteund via praktijktraining.

Met bovenvermelde acties geef ik ook uitvoering aan de actie waartoe ik mij in het Vlaams Jeugdbeleidsplan engageerde om de toegankelijkheid van organisaties en diensten voor nieuwe Vlamingen mee te helpen bevorderen en aan de actie uit het Vlaams Actieplan Kinderrechten inzake het verhogen van ouderbetrokkenheid voor mensen met een migratieachtergrond.

Intenties 2013

Het Kruispunt plant een open vormingsaanbod over onder meer interculturele communicatie, het beter verankeren van resultaten en het omgaan met diversiteitsvragen. Daarnaast zal het Kruispunt Migratie-Integratie ook uitwisselingsmomenten voor ervaren medewerkers en een leertafel voor vormingsmedewerkers organiseren.

Zowel het Kruispunt als de integratiecentra zullen in 2013 een belangrijke rol spelen in het ondersteunen van de lokale besturen bij het formuleren van doelstellingen en resultaten voor integratie binnen het strategisch planningskader in functie van de nieuwe beleids- en beheerscyclus die begin 2014 ingaat. Zo zullen zij ter ondersteuning o.a. een inspiratiebox met goede voorbeelden samenstellen die de lokale besturen in staat moeten stellen om de beleidsprioriteiten inzake integratiebeleid in praktijk om te zetten.

5.2.6. Uitbouw sector van het sociaal tolken en vertalen

Stand van zaken

Daar waar kwaliteitsvolle hulp- en dienstverlening door taalbarrières onder druk komt te staan, biedt het sociaal tolken en vertalen een oplossing. Het ondersteunt de mondelinge of schriftelijke communicatie van voorzieningen, organisaties en besturen met de anderstalige cliënt, het draagt bij tot het verhogen van de toegankelijkheid van diensten, het is een instrument om anderstaligen correct te informeren over hun rechten en hun plichten, het toont op heel zichtbare wijze aan dat de dienstverlening in het Nederlands gebeurt en het is een ondersteuning op weg naar zelfredzaamheid in het Nederlands.

Overtuigd van het belang van het sociaal tolken en vertalen heb ik het voorbije jaar een financieringsmodel uitgewerkt voor het sociaal tolken. Dit model brengt duidelijk in kaart wat de kost is van het sociaal tolken voor elke gebruikersoverheid. Met het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2012 werd een eerste stap gezet. Het besluit regelt de erkenning van Ba@bel, Vlaamse Tolkentelefoon vzw als Vlaamse centrale dienst voor sociaal telefoontolken en vertalen en het invoeren van een systeem van gebruikersvergoeding voor het telefoontolken door Ba@bel. Het besluit treedt op 1 januari 2013 in werking.

In het voorjaar 2012 is een EIF-onderzoek gestart om na te gaan hoe, wanneer en waarom voorzieningen een beroep doen op het sociaal telefoontolken, het tolken ter plaatse en/of het sociaal vertalen en welke effecten dit heeft op de toegankelijkheid van de dienstverlening en op de integratie van de anderstalige. De resultaten worden medio 2013 verwacht.

In het voorontwerp van decreet is het aanbieden van de dienstverlening sociaal tolken en sociaal vertalen opgenomen als een van de instrumenten om de toegankelijkheid van reguliere voorzieningen te verhogen. Uitgangspunt hierbij is dat het instrument sociaal tolken en vertalen niet geïsoleerd en exclusief mag worden ingezet maar steeds moet ingebed worden in een ruimer taalbeleid.

Intenties 2013

Vanaf 1 januari 2013 zal de financiering van Ba@bel, Vlaamse Tolkentelefoon vzw op een andere manier gebeuren. Ba@bel zal een sokkelfinanciering toegekend krijgen voor de basiswerking en tegelijkertijd wordt een gebruikersvergoeding ingevoerd. De gebruiker(overheid) zal vanaf dan zelf instaan voor de vergoeding van de tolkprestaties. De invoering hiervan en de impact op de prestaties van Ba@bel en op de gebruikers zal in 2013 van nabij opgevolgd worden.

Dankzij de evolutie in de informatie- en communicatietechnologie is het videotolken als nieuw tolkinstrument ontwikkeld. Het videotolken biedt heel wat voordelen en is een perfecte aanvulling op

het huidig aanbod sociaal tolken. In 2013 start er een project op om het videotolken te integreren in het Vlaamse tolkenlandschap.

5.2.7. Residentiële en doortrekkende woonwagenbewoners hebben toegang tot kwalitatieve standplaatsen

Stand van zaken

Volgens een schatting woonden er in 2011 967 gezinnen residentieel in een woonwagen. Jaarlijks verblijven ongeveer 1.000 doortrekkende woonwagengezinnen in Vlaanderen.

Bijna de helft van de residentiële woonwagenbewoners in Vlaanderen woont op één van de 474 openbare standplaatsen verdeeld over 30 gemeentelijke woonwagenterreinen. In het Vlaams Gewest zijn er momenteel 4 terreinen voor doortrekkende woonwagenbewoners, goed voor een 80-tal standplaatsen. Toch blijft er vraag naar extra standplaatsen. Om het aanbod aan woonvoorzieningen voor woonwagenbewoners in Vlaanderen te vergroten, stimuleert de Vlaamse overheid de verwerving, aanleg, uitbreiding en renovatie van woonwagenterreinen via subsidiëring en ondersteuning van initiatiefnemers. In het najaar van 2012 worden nog twee subsidieaanvragen verwacht. Één voor de renovatie van het residentieel woonwagenterrein van Heist-op-den-Berg, één voor de verwerving en aanleg van een doortreksterrein in Asse. Er zijn dit jaar geen andere subsidieaanvragen ontvangen.

In navolging van mijn omzendbrief van 17 december 2010 heb ik samen met de provinciegouverneurs de coördinatie van de tijdelijke opvang van doortrekkende woonwagenbewoners geëvalueerd en de knelpunten in kaart gebracht.

Op 20 juli 2012 keurde de Vlaamse regering het strategisch plan woonwagenbewoners goed. Een plan dat inclusief werd opgevat en waarin diverse ministers een verantwoordelijkheid nemen ten aanzien van deze doelgroep.

Intenties 2013

Ik zal als coördinerende minister voor woonwagenbewoners de uitvoering van het strategisch plan verder opnemen. De subsidiëring van lokale besturen als initiatiefnemer tot aanleg van een woonwagenterrein wordt opgetrokken naar 100%. Een goede spreiding van het aantal standplaatsen kan immers tegemoet komen aan de problemen die nu op enkele terreinen zeer acuut zijn.

In samenwerking met het Kruispunt en het departement RWO werd een knelpuntenlijst aangelegd die duidelijk maakt waarom de voortgang in enkele dossiers stopt. We zullen samen met de lokale besturen aan deze knelpunten werken.

De Vlaamse woonwagencommissie ontwikkelt tevens een model om te komen tot een realistische gebruikersvergoeding teneinde de druk op de bestaande terreinen te verminderen.

Ik zal nagaan hoe ik lokale besturen met een woonwagenterrein kan ondersteunen om te komen tot afspraken met woonwagenbewoners om de rust en de openbare orde op terreinen te bewaren en te handhaven. De bepalingen zoals ik die heb geformuleerd in mijn omzendbrief van 17 december 2010 kunnen hiertoe bijdragen.

5.3. De efficiëntie en effectiviteit van het Vlaamse inburgerings- en integratiebeleid zijn verhoogd

5.3.1. Middelen en doelen zijn beter op elkaar afgestemd

Stand van zaken

Met de goedkeuring van het Integratiedecreet door het Vlaams Parlement op 6 juli 2012, werd het integratiebeleid in overeenstemming gebracht met de bepalingen van het Planlastendecreet. Voor een betere afstemming tussen de middelen en de doelen, zijn in het Integratiedecreet twee maatregelen opgenomen: er is een vereiste minimale aanwezigheid van inwoners van vreemde herkomst voor gemeenten die een aanspraak willen maken op een lokale integratiesubsidie en er is een objectieve verdeelsleutel ingeschreven voor de verdeling van de subsidies.

Het outputgericht procesfinancieringsmodel voor de integratiecentra zit in een ontwikkelingsfase.

Intenties 2013

Ik zal de lokale besturen ondersteunen bij de opmaak van de strategische meerjarenplanning 2014-2019. Een lijst met de richtbedragen van de integratiesubsidies voor de volgende bestuursperiode, moet gemeenten toelaten gericht te kunnen plannen. Het agentschap zal diverse vormingsmomenten organiseren om lokale besturen te coachen en te begeleiden in het formuleren van integratiedoelstellingen en indicatoren voor het meerjarenplan.

Het nieuw financieringsmodel voor de integratiecentra zal verder worden uitgewerkt. Dit model zal als basis dienen voor de integratieopdrachten voor de hervormde sector. Ook voor de onthaalbureaus zal het ontwikkelde financieringsmodel worden geëvalueerd.

Bij de hervorming van de sector zal er zowel aandacht zijn voor effectiviteit als voor een correcte spreiding van de middelen over de verschillende kerntaken. De ontwikkelde financieringsmodellen zullen hiervoor een objectief instrument zijn.

5.3.2. Doelmatige projectsubsidies

Stand van zaken

De lijst van goedgekeurde projecten ‘Gezocht: managers van diversiteit 2011’ met als thema ‘Samen Inburgeren’ werd gepubliceerd op de website www.integratiebeleid.be. De 37 geselecteerde projecten zijn in 2012 van start gegaan. Het thema van de projectoproep 2012 ‘Gezocht: managers van diversiteit’ was ‘Oefenkansen Nederlands’.

Naast de eigen Vlaamse projectmiddelen ter versterking van het integratiebeleid coördineer ik de selectie en opvolging van de Nederlandstalige projecten in het kader van het Federaal Impulsfonds voor het Migrantenbeleid. In 2011 werden 298 Nederlandstalige projectaanvragen ingediend waarvan er 126 projecten werden geselecteerd. Deze projecten gingen van start op 1 januari 2012.

Op 21 mei 2012 werd de oproep voor het Federaal Impulsfonds voor het Migrantenbeleid 2012 gelanceerd. Om in aanmerking te komen voor subsidie moeten de projecten voldoen aan een aantal Vlaamse inhoudelijke prioriteiten die werden bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 25 mei 2012. In het najaar 2012 zal ik een selectievoorstel voorleggen aan de Vlaamse Regering. De geselecteerde projecten zullen op 1 januari 2013 van start kunnen gaan.

Het federaal regeerakkoord over de zesde staatshervorming van 1 december 2011 vermeldt dat het Impulsfonds voor het Migrantenbeleid wordt opgeheven en dat de middelen naar de gemeenschappen zullen worden overgeheveld. Door de overheveling van het fonds zal Vlaanderen ter zake autonomie ter zake verkrijgen en zal de planlast dalen.

Intenties 2013

De projecten ‘Oefenkansen Nederlands’ zullen in maart 2013 van start gaan en lopen maximaal 24 maanden. De behaalde resultaten zullen tussentijds worden geëvalueerd om te onderzoeken of een voortzetting van het initiatief te verantwoorden is. Het Kruispunt zal deze projecten ondersteunen, begeleiden en opvolgen. Via de website www.taalboulevard.be zal informatie over de projecten worden gedeeld. Er zal eveneens jaarlijks een voortgangsrapport gepubliceerd worden.

In 2013 zal er geen projectoproep “Gezocht: Managers van Diversiteit” zijn. Budgettaire krappe tijden dwingen tot het maken van keuzes. Hoewel ik geloof in de kracht van een projectoproep om iedereen te stimuleren om mee werk te maken van integratie, blijft een projectsubsidie een impuls, een steuntje in de rug voor iets wat eigenlijk binnen reguliere kaders zou moeten opgenomen worden. De projectoproep wordt niet definitief geschrapt, maar wordt dit jaar ingezet om een constante kwaliteit en een constant aanbod aan inburgeringstrajecten te kunnen blijven garanderen, ook voor rechthebbende inburgeraars.

5.3.3. De planlast is verminderd

Stand van zaken

Door de aanpassing van het Integratiedecreet aan de bepalingen van het Planlastendecreet verminderen de plan- en rapporteringsverplichtingen van de lokale besturen aanzienlijk vanaf de volgende bestuursperiode. Het lokale integratiebeleidsplan wordt geïntegreerd in de lokale strategische meerjarenplanning 2014-2019. De subsidieaanvraag gebeurt dan op basis van een extractie uit het goedgekeurde strategische meerjarenplan. Er worden met de lokale besturen geen aparte overeenkomsten meer gesloten in functie van het lokale integratiebeleid. De rapportering over de uitvoering van het beleid gebeurt aan de hand van de goedgekeurde jaarrekening.

Intenties 2013

Door meer te sturen op resultaten en minder te controleren op de inzet van middelen wordt in 2013 binnen ons agentschap ruimte gecreëerd om de lokale besturen te ondersteunen en te coachen in de opmaak van hun meerjarenplanning.

Ik heb het agentschap dan ook de opdracht gegeven maximaal in te zetten op deze ondersteunende rol en de nodige voorbereidingen te treffen om deze nieuwe manier van werken uit te rollen.

5.3.4. Het Kruispunt Migratie-Integratie versterkt de inburgering- en integratiesector

Stand van zaken

Doordat het Kruispunt zowel inzake het inburgeringsbeleid als het integratiebeleid een ondersteunende en coördinerende rol heeft kan een maximale afstemming tussen beide sectoren gestimuleerd worden. In het convenant 2011-2013 van het Kruispunt is deze coördinerende rol zeer expliciet opgenomen.

Intenties 2013

Het stimuleren van maximale afstemming tussen de onthaalbureaus en integratiecentra blijft ook in 2013 een uiterst belangrijke opdracht voor het Kruispunt.

5.3.5. Handhavingsbeleid

Stand van zaken

Verplichte inburgeraars die hun plicht niet nakomen, en rechthebbende inburgeraars die hun inburgeringscontract niet naleven, kunnen een administratieve geldboete krijgen. Het systeem van administratieve geldboetes is niet van kracht in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In 2011 kregen 592 inburgeraars een boete voor het niet nakomen van hun verplichtingen. Dat betekent dat deze inburgeraars zich niet tijdig hebben aangemeld (46% van de inbreuken), het programma vroegtijdig hebben beëindigd (35% van de inbreuken), zich na een inbreuk niet tijdig aanmeldden (7% van de inbreuken), onregelmatig hebben deelgenomen (4% van de inbreuken) of andere (8 %). Van de 592 inburgeraars die beboet werden, was 18% rechthebbend.

In mijn beleidsbrief van vorig jaar wees ik op het knelpunt van het hoge aantal inbreukdossiers waaraan geen gevolg kon worden gegeven, o.m. omdat het adres van de inburgeraar onbekend was. Hierbij ging het vooral om asielzoekers. Door het aangepaste Inburgeringsdecreet van 17 februari 2012 behoren asielzoekers niet langer tot de verplichte doelgroep. Dit zal wellicht het aantal inbreukdossiers zonder gevolg doen dalen.

Intenties 2013

De uitvoering van het administratief geldboetebesluit zal verder van nabij worden opgevolgd.

5.3.6. Lokale besturen voeren een integratiebeleid

Stand van zaken

Dankzij een sterk stimuleringsbeleid heeft de integratiesector de voorbije jaren een grote groei gekend. In 2012 hebben opnieuw een aantal lokale besturen een subsidieaanvraag ingediend. Momenteel beschikken 39 gemeenten over een erkende integratiedienst. In 11 bijkomende gemeenten werd, via een startsubsidie, in de loop van 2012 de oprichting van een integratiedienst voorbereid. De uitbreiding situeert zich voornamelijk in de Vlaamse Rand waar men door de instroom vanuit Brussel de nood voelt om een lokaal integratiebeleid te voeren.

Voor het lokale integratiebeleid gelden nog steeds de beleidsprioriteiten die ik geformuleerd heb voor de beleidsplannen 2012-2014. Op 20 juli 2012 keurde de Vlaamse Regering het besluit goed dat de beleidsprioriteiten voor de volgende lokale bestuursperiode formuleert.

Het besluit bakent ook de regiefunctie van lokale besturen in het integratiebeleid af en objectiveert de integratiesubsidies aan steden en gemeenten aan de hand van parameters die de aanwezigheid en achterstand van de doelgroepen van het integratiebeleid in kaart brengen. Conform de doelstellingen van het Planlastendecreet zijn de beleidsprioriteiten op een voldoende hoog niveau geformuleerd. Dat laat de steden en gemeenten toe om een eigen invulling te geven die rekening houdt met de lokale realiteit en noden.

Voor de beleidscyclus 2014-2019 gelden de volgende beleidsprioriteiten voor het inclusief lokaal integratiebeleid:

- de sociale samenhang versterken door wederzijdse kennis, openheid en respect tussen mensen te bevorderen, deelname aan het gemeenschapsleven te stimuleren en door ontmoeting en samenwerking tussen personen van diverse herkomst en diverse levensbeschouwingen te faciliteren;
- een taalbeleid voeren met het oog op het verhogen van gelijke kansen en Nederlandstalige participatie aan de samenleving;
- een diversiteitsbeleid voeren bij de eigen diensten en voorzieningen met aandacht voor een divers personeelsbeleid, een informatie- en communicatiebeleid met oog voor een correcte beeldvorming

- en een voldoende gedifferentieerd en toegankelijk aanbod, teneinde een kwaliteitsvolle dienstverlening voor alle burgers te garanderen;
- de niet-gemeentelijke organisaties en voorzieningen in de verschillende relevante domeinen versterken en/of stimuleren bij het bereiken van de bijzondere doelgroepen van het Integratiedecreet en het vergroten van hun betrokkenheid met het oog op gelijke kansen voor alle burgers;
 - de mogelijkheid faciliteren tot een structurele participatie van de bijzondere doelgroepen van het Integratiedecreet aan het lokale beleid.

In het besluit is een flexibele instapregeling opgenomen voor steden en gemeenten die een integratiesubsidie wensen te ontvangen.

Intenties 2013

In het najaar van 2012 en in het voorjaar van 2013 worden verschillende vormingsmomenten georganiseerd voor lokale besturen. De rol van het agentschap zal immers verschuiven van controlerend naar ondersteunend en stimulerend.

Het Kruispunt Migratie-Integratie ontwikkelt een inspiratiebox voor lokale besturen om hen te inspireren in het voeren van een lokaal integratiebeleid.

5.4. Systematische opvolging en evaluatie zijn een feit

5.4.1. Er is een gecoördineerd Vlaams beleid

Stand van zaken

Op 20 juli 2012 keurde de Vlaamse Regering het geïntegreerd actieplan van de commissie Integratiebeleid goed, samen met het Vlaams actieplan MOE(Roma)-migranten en het strategisch plan woonwagengewoners. Het geïntegreerd actieplan omvat acties van de verschillende beleidsdomeinen die bijdragen tot een inclusief integratiebeleid in Vlaanderen.

Het strategisch plan woonwagengewoners heeft als doel de maatschappelijke positie en woonsituatie van woonwagengewoners in Vlaanderen te verbeteren. Er wordt aandacht besteed aan het verhogen van de toegankelijkheid van kwaliteitsvolle standplaatsen voor woonwagengewoners. Zo bouwen verschillende acties verder aan het wegwerken van knelpunten van ruimtelijke ordening, woningkwaliteit, het tekort aan standplaatsen en het beheer van woonwagenterreinen.

In maart 2012 werd de werkgroep “Gekleurde armoede”, een werkgroep onder de commissie Integratiebeleid, opnieuw samengeroepen, met als doel afstemming te realiseren tussen de integratiesector en de armoedesector. De werkgroep kreeg de opdracht beleidsaanbevelingen te formuleren over gekleurde armoede. Deze aanbevelingen werden voorgelegd aan de respectieve horizontale overlegfora, zijnde het Horizontaal Permanent Armoedeoverleg (voor het beleidsdomein armoede) en de commissie Integratiebeleid (voor het beleidsdomein Integratie). Zowel de federaties als de verenigingen waar armen het woord nemen, zijn betrokken.

Op 1 januari 2012 ging het nieuwe meerjarenconvenant van het hoofdstedelijk integratiecentrum RIC Foyer van start. Dit convenant is gebaseerd op de beleidsopties van de VGC. De VGC heeft zich met haar beleidsopties uitdrukkelijk ingeschreven in het integratiebeleid van de Vlaamse overheid en neemt voor Brussel de regierol voor dit beleid op.

In het kader van de werkzaamheden van de Task Force Brussel, werd het proces opgestart voor het opstellen van een sectorale knelpuntenanalyse integratie en inburgering.

Intenties 2013

Ik zal de coördinatie over de realisatie en evaluatie van zowel het geïntegreerde actieplan van de commissie Integratiebeleid, het strategisch plan woonwagengewoners als het Vlaams actieplan MOE(Roma)-migranten over de verschillende beleidsdomeinen heen opnemen.

Ik verwacht aanbevelingen van de werkgroep “Gekleurde armoede” en zal op basis daarvan in samenwerking met mijn collega bevoegd voor armoedebeleid nagaan welke acties vanuit het integratiebeleid opgenomen dienen te worden.

De concrete uitwerking van de regierol voor de VGC in Brussel wordt meegenomen in het veranderingstraject rond de hervorming van onze sector.

Ook blijf ik mij engageren om mee uitvoering te geven aan en te rapporteren over de acties die vanuit het beleidsdomein inburgering en integratie in andere horizontale Vlaamse actieplannen zijn opgenomen.

5.4.2. Oog voor de federale, Europese en internationale context

Stand van zaken

In maart 2012 keurde de Interministeriële Conferentie Integratie in de Maatschappij de “Nationale Strategie voor de integratie van de Roma” goed. Het Vlaamse MOE-actieplan maakt hier integraal deel van uit. Een interfederale werkgroep volgt de realisatie van de strategie verder op.

Op 17 oktober 2011 tekende ik, samen met de Vlaamse minister bevoegd voor stedenbeleid en met vertegenwoordigers van verschillende Vlaamse en Nederlandse steden, een Memorandum of Understanding, dat werd opgesteld in de schoot van het Urbiscoop-platform. Doel van dit memorandum is om afspraken te maken op Benelux-niveau over de moeilijk beheersbare instroom van Midden- en Oost-Europese migranten. We willen waterbedefferen tegengaan en mensen activeren.

Zo nam het agentschap in juni 2012 actief deel aan een workshop met als doel registratie –en meetsystemen van intra-Europese migratie op elkaar af te stemmen.

Mijn kabinet nam op 3 en 4 september 2012 deel aan “Freedom of movement and participation of EU citizens- making it work for all” in Dordrecht. Het doel van de conferentie was het opzetten van een benchmark om tegelijk de verrijking en de bedreigingen van intra-Europese migratie in kaart te brengen. De conferentie was een gezamenlijk initiatief van Duitsland en Nederland. Het Vlaamse inclusieve beleid terzake bleek inspirerend te zijn voor heel wat deelnemers.

In opvolging van het actieplan MOE(Roma)-migranten heeft het agentschap met de Vlaamse Permanente Vertegenwoordiging in Warschau (Polen) besproken welke bijkomende acties ondernomen kunnen worden voor Midden- en Oost-Europese migranten.

Zo zal ik mijn collega bevoegd voor werkgelegenheid voorstellen de instrumenten van inburgering en integratie optimaal en zo vroeg mogelijk beschikbaar te stellen aan Europese arbeidsmigranten gerekruteerd voor knelpuntberoepen. De sites “*Work in Flanders*” en inburgering.be worden op elkaar afgestemd.

De Europese Commissie werkte verder aan de implementatie van drie Europese Integratiemodules met betrekking tot de thema’s onthaal- en taalcursussen, de betrokkenheid van de ontvangende samenleving en de actieve deelname van migranten aan alle aspecten van de maatschappij. Vlaanderen werkte concreet mee door deelname aan een Integratieconferentie georganiseerd door het Deens voorzitterschap in april 2012. Ook aan de ontwikkeling van een set van gemeenschappelijke integratie-

indicatoren wordt op Europees niveau verder gewerkt. Vlaanderen werkt ook hieraan actief mee door deelname aan experten-seminaries.

De samenwerking met Québec concretiseerde zich in een videoconferentie in januari 2012 met als thema 'trajectbegeleiding'. Vlaamse experten vanuit de onthaalbureaus en het Kruispunt gingen in overleg met experten uit Québec en deelden ervaringen en goede praktijken.

Ook ikzelf hecht veel belang aan uitwisseling van ervaringen met ambtscollega's. Op 21 mei 2012 ontmoette ik mijn Catalaanse collega en naar aanleiding van de lancering van het starterspakket Migreren naar Vlaanderen bracht ik van 7 tot 9 mei 2012 een officieel bezoek aan Marokko. Ik sprak er met de ministers bevoegd voor vrouwenzaken, bestuurszaken en Marokkanen in het buitenland.

De Europese Unie stelde einde 2011 een groenboek over gezinshereniging op en stelde de vraag aan de lidstaten of zij de regels internationaal beter wensten af te stemmen. Vlaanderen was voorstander van een meer intense internationale samenwerking en een betere onderlinge afstemming van de Europese regelgeving. Dit kan shopgedrag en zogenaamde België –of Nederlandroutes vermijden. Het Vlaamse standpunt werd evenwel niet meegenomen in de Belgische antwoorden op de vragen van de EU.

Intenties 2013

Het Steunpunt Inburgering en Integratie zal deelnemen aan de expertenseminaries in het kader van de Europese integratie-indicatoren die in het najaar 2012 plaatsvinden voor de thema's tewerkstelling, onderwijs en sociale inclusie/actief burgerschap.

Besprekingen tussen het agentschap en het Nederlandse Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties moeten leiden tot een bilaterale ontmoeting in het najaar 2012.

Vlaanderen zal betrokken worden in de organisatie van een vervolg conferentie "Freedom of movement and participation of EU citizens- making it work for all". Doel van deze conferentie is om de expertise-uitwisseling uit te breiden tot andere landen. Onder meer Oostenrijk zou zich aansluiten.

In het kader van de samenwerking met Québec is een wederzijds werkbezoek/stage van experten gepland over het thema 'trajectbegeleiding'. Dit project maakt deel uit van het samenwerkingsakkoord Québec – Vlaanderen in het kader van de Vaste Gemengde Commissie 2011 – 2013.

5.4.3. Monitoring en onderzoek

Stand van zaken

Binnen de derde generatie steunpunten beleidsrelevant onderzoek werd het Steunpunt Inburgering en Integratie erkend (zie www.steunpuntieni.be). De beheersovereenkomst loopt van 1 januari 2012 tot 31 december 2015. De centrale thema's waarop het steunpunt focust zijn gegroepeerd in de volgende onderzoekslijnen:

- migratietrends en hun impact op integratie(beleid);
- de effectuering van fundamentele rechten in immigratie en inburgering met specifieke aandacht voor transversale thema's;
- de efficiëntie en effectiviteit van het inburgerings- en integratiebeleid.

De Kruispuntbank Inburgering wordt in de eerste plaats gebruikt als cliëntvolgsysteem door de onthaalbureaus en de Huizen van het Nederlands, waarbij gegevens uitgewisseld worden met externe partners, betrokken bij het inburgeringsproces. De KBI is tevens een zeer waardevolle databank om het inburgeringsbeleid op te volgen en te monitoren. In 2011 is gestart met de ontwikkeling van een nieuwe KBI. Het agentschap volgde deze ontwikkeling van zeer nabij op.

De lokale Inburgerings- en Integratiemonitor (LIIM)^[1], ontwikkeld door de Studiedienst Vlaamse Regering, kwam online op 21 december 2011. De eerste versie van deze monitor bracht een set van een 15-tal indicatoren op de domeinen demografie, inburgering, tewerkstelling, huisvesting, welzijn en armoede en participatie in kaart. In maart 2012 werd de LIIM geüpdatet met 4 indicatoren uit het domein onderwijs. Op basis van dezelfde registratiegegevens van de LIIM publiceerde de Studiedienst in maart 2012 een webartikel onder de titel “De gekleurde samenleving. Personen van vreemde herkomst in Vlaanderen”.^[2]

In juni 2012 publiceerde het Kruispunt het tweede jaarboek ‘integratie en inburgering’. Het jaarboek geeft een beeld van wat er in 2011 in Vlaanderen en Brussel gerealiseerd is op het vlak van integratie, inburgering en Nederlands als tweede taal (NT2). Nieuw is dat deze tweede editie sterk inzoomt op het reilen en zeilen in de verschillende regio’s.

Intenties 2013

Het Steunpunt Inburgering en Integratie zal net als in 2012 nieuws factsheets op de website publiceren en de eerste onderzoeksresultaten opleveren.

In het voorjaar van 2013 zal de nieuwe Kruispuntbank Inburgering in gebruik genomen worden. Eén van de grootste voordelen is dat de databank vlotter communiceert met andere gegevensbanken. De dossiers zullen vollediger zijn en heel wat administratieve overlast kan vermeden worden. De NT2-cursisten en de inburgeraars zullen zelf ook toegang hebben tot de database zodat ze hun traject zelf kunnen opvolgen.

In het najaar van 2012 zal ik via een gebruikersgroep de voorstellen tot wijziging of aanvulling in verband met de LIIM verzamelen. Eind 2012 zal de geactualiseerde LIIM beschikbaar zijn.

Binnen de commissie Integratiebeleid realiseren we een betere afstemming van de verschillende doelgroep-definities op elkaar.

Er komt opnieuw een jaarboek ‘integratie en inburgering’.

^[1] [Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor \(LIIM\)](#)

^[2] Studiedienst van de Vlaamse Regering – Jo Noppe & Edith Lodewijckx – [De gekleurde samenleving. Personen van vreemde herkomst in Vlaanderen](#) – D/2012/3241/061

Bijlage 1: Overzicht en gevolggeving moties en resoluties Vlaams Parlement en aanbevelingen Rekenhof

Naar aanleiding van de bespreking van de beleidsbrief “Inburgering & Integratie”- Beleidsprioriteiten 2011-2012 werd er geen motie opgesteld.

In het zittingsjaar 2011-2012 werden er geen resoluties of moties aangenomen aangaande het integratie- of inburgeringsbeleid.

Het Rekenhof formuleerde geen aanbevelingen aangaande het integratie- of inburgeringsbeleid.

Bijlage 2: Overzicht geplande beleidsmaatregelen 2012-2013

- De uitvoering van het ontwerp van decreet betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, in voorontwerp principieel goedgekeurd op 20 juli 2012, wordt voorbereid. Ook middelen en doelen zullen optimaal op elkaar worden afgestemd.
- De sector wordt begeleid bij de transitie naar de hervormde structuur.
- Er wordt mee uitvoering gegeven aan de conceptnota voor de hervorming van de integratie- en inburgeringssector van 15 juli 2011 wat betreft de hervorming van de Huizen van het Nederlands en de consortia volwassenenonderwijs.

Uitdaging 1: meer nieuwe Vlamingen vinden hun plaats in onze samenleving

- Er komt een sensibiliseringscampagne over het belang van het Nederlands. Er wordt nagegaan hoe een digitaal platform ter ondersteuning van anderstaligen die Nederlands willen leren en oefenen vorm kan krijgen.
- Om meer inburgeraars te bereiken wordt in nauwe samenwerking met de onthaalbureaus ingezet op het werven van rechthebbende inburgeraars.
- Het starterspakket 'Migreren in Vlaanderen' en de verspreiding ervan worden geëvalueerd. Het Kruispunt volgt de uitvoering van de projecten 'huwelijksmigratie' verder op.
- Het concept van inburgeringscertificaten wordt op experimentele basis nader uitgewerkt. Er wordt een evaluatie-instrument uitgewerkt voor de cursus MO en de maatregelen om de tewerkstelling van mensen van vreemde herkomst bij de Vlaamse overheid te verhogen, worden opgevolgd en geëvalueerd.
- Verhogen van de deelname van nieuwe Vlamingen aan adviesorganen en gemeentelijke werkgroepen blijft tot 2014 een van de beleidsprioriteiten in lokale integratiebeleidsplannen. Het project "Changemakers" van het Minderhedenforum draagt hiertoe bij.
- De integratiesector wordt gemotiveerd om samen met FARO te bekijken hoe de Erfgoeddag 'Grenzeloos' in 2014 een aanknopingspunt kan zijn voor samenwerking tussen de integratiesector, middenveldorganisaties en erfgoedorganisaties.
- Het kabinet wordt betrokken bij de werkgroep, o.l.v. het kabinet Onderwijs, om te komen tot een Vlaamse opleiding voor imams. Bij positieve evaluatie van het discussieforum over het offerfeest richt het Kruispunt nieuwe fora op aangaande de thema's islamitische begraafplaatsen en erkenning van moskeeën. De mogelijkheid om op Vlaams niveau de dialoog tussen levensbeschouwingen en overheid te stimuleren, wordt onderzocht.

Uitdaging 2: de doelmatigheid van het aanbod is verder verbeterd

- Om tot meer maatwerk te komen binnen inburgering wordt het lesmateriaal MO herwerkt en geactualiseerd rekening houdend met het feit dat het ook bruikbaar moet zijn voor zelfstudie, is er aandacht voor de doorstroom van VDAB-klienten naar het onthaalbureau, zijn er concrete voorstellen over een geïntegreerd inburgeringsaanbod voor alfaklienten en een inburgeringsaanbod op maat voor expats. Er wordt ook ingezet op de kwaliteit van het inburgeringstraject in samenwerking met de Onderwijsinspectie.
- Om de maatschappelijke participatie te stimuleren gaat de samenwerking tussen integratiecentra en onthaalbureaus van start, worden lokale besturen verder gestimuleerd om aandacht te hebben voor de participatie van nieuwkomers aan het verenigingsleven. Concrete, buurtgerichte samenwerkingsinitiatieven tussen burgers en lokaal bestuur om segregatie tegen te gaan, worden met EIF-projectmiddelen ondersteund.
- Voor minderjarige nieuwkomers worden de lopende projecten omtrent hun participatie aan het vrijetijdsleven opgevolgd, wordt i.s.m. het departement Onderwijs voor 16-18 jarige nieuwkomers via actieonderzoek een integrale aanpak op het vlak van onderwijs en opleiding uitgewerkt, wordt er een betere gegevensuitwisseling gerealiseerd zodat onthaalbureaus zicht hebben op de minderjarigen die nog geen onderwijs volgen en worden, samen met Welzijn, de nodige initiatieven genomen om uitvoering te geven aan de conceptnota van 6 juli 2012 betreffende het beleid t.a.v. niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.

- Met het oog op een vlotte overgang van het primaire naar het secundaire inburgeringstraject wordt het voorbereidend traject naar ondernemerschap voor inburgeraars concreet uitgewerkt en wordt er onderzoek verricht naar de (uitvoerings)efficiëntie en effectiviteit van het beleid.
- Het agentschap, het Kruispunt en de integratiecentra ondersteunen lokale besturen bij het formuleren van doelstellingen en resultaten met betrekking tot integratie binnen het strategisch planningskader in functie van de nieuwe beleids- en beheerscyclus vanaf 2014.
- Voor het telefoontolken wordt de gebruikersvergoeding ingevoerd en opgevolgd. Er start ook een project om het videotolken te integreren in het Vlaamse tolkenlandschap.
- Wat de woonwagenterreinen betreft, wordt de subsidiëring van lokale besturen als initiatiefnemer opgetrokken naar 100%, wordt samen met de lokale besturen werk gemaakt van de knelpunten m.b.t. het indienen van dossiers en zal de Vlaamse woonwagencommissie een model ontwikkelen om te komen tot een realistische gebruikersvergoeding. De uitvoering van het strategisch plan woonwagengewoners wordt gecoördineerd.

Uitdaging 3: de efficiëntie en effectiviteit van het beleid zijn verhoogd

- De lokale besturen worden ondersteund bij de opmaak van de strategische meerjarenplanning 2014-2019. Het agentschap zal de lokale besturen coachen en begeleiden in het formuleren van integratiedoelstellingen en indicatoren. Het Kruispunt ontwikkelt een inspiratiebox.
- Het nieuwe financieringsmodel voor de integratiecentra wordt verder verfijnd en het financieringsmodel voor de onthaalbureaus wordt geëvalueerd.
- De projecten ‘managers van diversiteit 2012’ ‘Oefenkansen Nederlands’ gaan in maart 2013 van start en worden ondersteund door het Kruispunt. Via www.taalboulevard.be wordt de informatie over de projecten gedeeld, de behaalde resultaten worden tussentijds geëvalueerd en er komt jaarlijks een voortgangsrapport.
- Het stimuleren van maximale afstemming tussen de onthaalbureaus en integratiecentra blijft een belangrijke opdracht voor het Kruispunt.
- De uitvoering van het administratief geldboetebesluit wordt verder van nabij opgevolgd.

Uitdaging 4: Systematische opvolging en evaluatie zijn een feit

- De coördinatie over de betrokken beleidsdomeinen heen over de realisatie en evaluatie van het geïntegreerde actieplan van de commissie Integratiebeleid, het strategisch plan woonwagengewoners en het Vlaams actieplan MOE(Roma)-migranten wordt opgenomen.
- Op basis van de aanbevelingen van de werkgroep ‘Gekleurde armoede’ wordt i.s.m. de minister bevoegd voor armoedebestrijding nagegaan welke acties vanuit het integratiebeleid moeten worden opgenomen.
- Er wordt uitvoering gegeven aan en gerapporteerd over de acties die vanuit het beleidsdomein inburgering en integratie in andere horizontale Vlaamse actieplannen zijn opgenomen.
- De concrete uitwerking van de regierol voor de VGC in Brussel wordt meegenomen in het veranderingstraject voor de hervorming van de sector.
- In het najaar 2012 komt er een bilaterale ontmoeting tussen het agentschap en het Nederlandse Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en neemt Vlaanderen deel aan de expertenseminaries in het kader van de Europese integratie-indicatoren. In het kader van de samenwerking met Quebec komt er een wederzijds werkbezoek/stage van experts rond het thema ‘trajectbegeleiding’. Vlaanderen zal betrokken worden in de organisatie van een vervolgonferentie ‘Freedom of movement and participation of EU-citizens’.
- Het Steunpunt Inburgering en Integratie zal opnieuw factsheets op de website publiceren en de eerste onderzoeksresultaten opleveren.
- De nieuwe KBI wordt operationeel. NT2-cursisten en inburgeraars zullen zelf ook toegang hebben tot deze databank.
- Eind 2012 is de geactualiseerde LIIM beschikbaar. Binnen de commissie Integratiebeleid wordt gezocht naar een betere afstemming van de verschillende doelgroepdefinities op elkaar.
- Er komt opnieuw een jaarboek ‘integratie en inburgering’.

Bijlage 3: Uitvoering Regeerakkoord: realisaties 2011-2012 en intenties 2012-2013

We zorgen er voor dat er een behoeftedekkend aanbod NT2 in Vlaanderen en Brussel gerealiseerd wordt. We zetten ook sterk in op een kwaliteitsvol NT2-onderwijs. Daarom worden de beleidsaanbevelingen uit de platformtekst van de derde rondetafelconferentie NT2 uitgevoerd.

- Het aantal aanmeldingen bij de Huizen is gestegen van 73.144 in het schooljaar 2007-2008, over 107.114 in het schooljaar 2010-2011 naar 112.020 in het schooljaar 2011-2012.
- In samenwerking met Onderwijs is de ontwikkeling en afstemming van de nieuwe KBI met het nieuwe datamodel voor het volwassenenonderwijs (DAVINCI) op de sporen gezet. In 2013 kan een op elkaar afgestemde uitwisseling plaatsvinden tussen beide databanken en zijn er concrete afspraken gemaakt over welke gegevens uitgewisseld zullen worden.
- Samen met Onderwijs wordt de gegevensuitwisseling over NT2 nauwgezet opgevolgd. Er wordt meegewerkt aan maatregelen om eventuele capaciteitsproblemen op te lossen.
- Er wordt nagegaan hoe een digitaal platform ter ondersteuning van anderstaligen die Nederlands willen leren en oefenen vorm kan krijgen.

In het kader van het inwerkingdecreet wordt voor analfabete inburgeraars werk gemaakt van een specifiek traject met een professioneel perspectief.

- Er komen concrete voorstellen over het uitwerken van een geïntegreerd inburgeringsaanbod voor alfaklanten.

Het inburgeringsbeleid willen we krachtadig voortzetten en verbreden.

- Het geïntegreerd actieplan van de Commissie Integratiebeleid, het Vlaams actieplan MOE(Roma)-migranten en het strategisch plan woonwagengebouwen werden goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De coördinatie over de realisatie en evaluatie van deze plannen over de betrokken beleidsdomeinen heen wordt opgenomen.
- De middelen van het Europees Integratiefonds werden en worden ingezet om nieuwe beleidskeuzes concreet uit te werken.
- De 37 geselecteerde projecten binnen de projectoproep 2011 'Gezocht: managers van diversiteit' voor de duomethodiek 'Samen Inburgeren' zijn gestart en worden ondersteund door het Kruispunt. Via www.sameninburgeren.be wordt informatie over de projecten ter beschikking gesteld. In 2013 starten de projecten een tweede cyclus en zullen de initiatiefnemers naar nieuwe deelnemers zoeken en nieuwe koppels samenstellen.
- In uitvoering van de conceptnota m.b.t. de hervorming van de inburgerings- en integratiesector van 15 juli 2011 heeft de Vlaamse Regering op 20 juli 2012 het voorontwerp van decreet betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid voor de eerste keer principieel goedgekeurd. Het voorontwerp integreert en optimaliseert het inburgerings- en het integratiedecreet i.f.v. een geïntegreerd integratie- en inburgeringsbeleid en brengt de bestaande integratie- en inburgeringssector samen in een nieuwe structuur. Het ontwerp van decreet wordt nog in 2012 bij het Vlaams Parlement ingediend.
- Samen met de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs en de Vlaamse minister bevoegd voor werk zal mee uitvoering worden gegeven aan de conceptnota voor de hervorming van de integratie- en inburgeringssector van 15 juli 2011 wat betreft de hervorming van de Huizen van het Nederlands en de consortia volwassenenonderwijs.

We voeren een evaluatietest en certificering in voor de cursus maatschappelijke oriëntatie.

- Er wordt een evaluatie-instrument voor de cursus MO ontwikkeld.

De inburgeraar ontvangt een inburgeringscertificaat wanneer hij of zij zowel het deelcertificaat NT2 als het certificaat maatschappelijke oriëntatie behaald heeft. We streven ernaar zoveel mogelijk

inburgeraars het inburgeringscertificaat te laten behalen. We behouden echter de inspanningsverbintenis, waarbij de inburgeraar die daaraan voldaan heeft een inburgeringstest ontvangt en niet meer kan worden gesanctioneerd.

We onderzoeken, in overleg met de sociale partners (binnen VESOC), hoe het civiele effect van het inburgeringstest en –certificaat kan worden verhoogd.

- Aan de SERV werd advies gevraagd over hoe het invoeren van een inburgeringscertificaat voldoende civiel effect kan genereren, ook bij werkgevers. In opvolging van dit advies werd onderzoek verricht naar het civiele effect van inburgering. Het eindrapport werd opgeleverd.
- Rekening houdend met de resultaten van het onderzoek naar het civiele effect van inburgering zal het concept van inburgeringscertificaten op experimentele basis nader worden uitgewerkt en zullen de eerste inburgeringscertificaten worden uitgereikt. Het invoeren van het inburgeringscertificaat is opgenomen in het voorontwerp van decreet. Het wordt aan de Vlaamse Regering overgelaten om, mede op basis van de experimenten, de nadere voorwaarden voor het certificaat te bepalen.
- De maatregelen om de tewerkstelling van mensen van vreemde herkomst bij de Vlaamse overheid te verhogen, worden opgevolgd en geëvalueerd.

We zorgen voor een verdere professionalisering van de werking van de onthaalbureaus.

- De samenwerking tussen Inburgering en de Onderwijsinspectie in het kader van de inhoudelijke inspectie van de onthaalbureaus wordt verder gezet. In het voorontwerp van decreet is de mogelijkheid ingeschreven om ook in de toekomst de samenwerking met de onderwijsinspectie te bestendigen.
- Als het gaat om het bevorderen van maatschappelijke participatie zijn zowel de onthaalbureaus als de integratiecentra aan zet. Het Kruispunt stelde eind 2011 in samenwerking met de onthaalbureaus een analyserapport op inzake het sociaal perspectief en de overgang van het primaire naar het secundaire traject waarbij er goede praktijken werden gebundeld en voorstellen tot samenwerking werden geformuleerd. Het komende werkjaar krijgt de samenwerking tussen de onthaalbureaus en integratiecentra een start. De nieuwe structuur en de geïntegreerde manier van werken die met het voorontwerp van decreet naar voor worden geschoven, moeten onder meer leiden tot een duidelijker taakstelling van de hervormde sector t.a.v. het bevorderen van maatschappelijke participatie.
- Er wordt een nieuwe KBI ontwikkeld. De nieuwe KBI zal in 2013 operationeel zijn. Inburgeraars en NT2-cursisten zullen zelf ook toegang hebben tot deze databank.

We zorgen voor een behoeftedekkend aanbod en doelgerichte primaire inburgeringstrajecten.

- De vrijstellingstoets (instaptoets) MO werd geactualiseerd. De stedelijke onthaalbureaus Antwerpen, Brussel en Gent stonden en staan verder in voor de afname ervan. De evaluatie van dit instrument is positief.
- De beperkte doorstroom van VDAB-klienten naar het onthaalbureau werd besproken op een ad hoc werkgroep met vertegenwoordigers van de onthaalbureaus en VDAB. In opvolging hiervan werd o.a. in Gent een pilootactie gestart om meer inwerkingsklienten toe te leiden naar het onthaalbureau.
- Uit de praktijk blijkt dat het inburgeringsaanbod veelal minder aansluit bij de vragen en noden van ouders met schoolgaande kinderen die hier meestal al langere tijd verblijven. In het voorontwerp van decreet is de mogelijkheid voorzien om naast inburgeringstrajecten, waar vooral nieuwkomers baat bij hebben, ook een specifiek trajectmatig begeleidingsaanbod op maat aan te bieden aan bv. ouders van schoolgaande kinderen.

We evalueren het systeem van de administratieve sancties met het oog op een verdere efficiëntieverhoging van het inburgeringsbeleid.

- De uitvoering van het administratief geldboetebesluit werd en wordt nauwgezet opgevolgd.
- Door het aangepaste Inburgeringsdecreet van 17 februari 2012 behoren asielzoekers niet langer tot de verplichte doelgroep. Dit zal ongetwijfeld het aantal inbreukdossiers waaraan geen gevolg kan worden gegeven en de bijhorende administratieve last gevoelig doen dalen.

Het aandeel meldingen, contracten en attesten moet verder groeien.

- Na een periode van sterke toename van het aantal aanmeldingen en contracten is er in 2012 voor het eerst sprake van een lichte daling. Opvallend is vooral de daling van het aandeel van de verplichte inburgeraars. Het komende werkjaar zal, in nauwe samenwerking met de onthaalbureaus, ingezet worden op het werven van rechthebbende inburgeraars.

We voeren een brede, maatschappelijke publiciteit- en sensibiliseringcampagne over het belang van het Nederlands als voorwaarde voor participatie.

- De Huizen kregen een facultatieve subsidie voor de ondersteuning en begeleiding van taal(promotie)beleid van lokale besturen, organisaties en voorzieningen. Met het voorontwerp van decreet wordt taal(promotie)beleid een structureel onderdeel van het integratiebeleid.
- 'De projectoproepen 'Gezocht: managers van diversiteit' van zowel 2011 als 2012 legden de focus op het spreken van het Nederlands. De oproep 2011 via de implementatie van het concept 'Samen Inburgeren' en de oproep 2012 via de ontwikkeling van 'Oefenkansen Nederlands'. De projecten 'Samen Inburgeren' zijn in de loop van 2012 van start gegaan en gaan in 2013 hun tweede jaar in. De projecten rond de 'Oefenkansen Nederlands' gaan op 1 maart 2013 van start en zullen hun expertise en bevindingen delen via het dynamisch platform www.taalboulevard.be.
- Er komt een brede sensibiliseringcampagne over het belang van het Nederlands als middel tot participatie en integratie.

Met het oog op een vlotte integratie voorzien we in een vrijwillig en kosteloos aanbod inburgering in het land van herkomst en werken hiertoe een basispakket inburgering uit.

- Het starterpakket 'Migreren naar Vlaanderen' werd in mei 2012 gelanceerd. De distributie van dit kosteloos pakket naar kandidaat-inwijkelingen in Marokko, Turkije en Rusland is van start gegaan. Het Steunpunt Inburgering en Integratie zal het pakket en de verspreiding ervan evalueren.

We onderzoeken de mogelijkheid tot zelfstudie in het kader van de cursus maatschappelijke oriëntatie.

- Samen met de onthaalbureaus wordt onderzocht aan welke voorwaarden zelfstudie binnen MO moet voldoen. In opvolging hiervan zal het lesmateriaal MO herwerkt en geactualiseerd worden, rekening houdend met het feit dat het ook bruikbaar moet zijn voor zelfstudie.

We maken werk van een vlotte overgang tussen het primaire en het secundaire traject. We geven het secundaire inburgeringstraject vorm, waarbij ook werk wordt gemaakt van de mogelijkheden op maatschappelijk en educatief vlak, onder meer via het zelfstandig ondernemerschap. Daarbij letten we erop dat alle trajecten ook toegankelijk zijn voor inburgeraars met een functiebeperking of handicap. Met de specifieke aandacht voor deze laatste groep geef ik ook gevolg aan mijn engagement in het kader van de toepassing van de open coördinatiemethode in het Vlaamse gelijkekansenbeleid.

- Om de overgang van het primaire naar het secundaire inburgeringstraject te ondersteunen, lopen er geïntegreerde taaltrajecten en educatieve toeleidings- en begeleidingstrajecten. De verdere uitbouw van deze trajecten wordt meegenomen bij de hervorming van de Huizen van het Nederlands en de consortia volwassenenonderwijs
- Het voorbereidend traject naar ondernemerschap voor inburgeraars zal nader geconcretiseerd worden.
- Toeleden van nieuwkomers naar het lokale verenigingsleven is meegenomen als beleidsprioriteiten bij de opmaak van de nieuwe lokale integratieplannen.

De administratieve planlast voor inburgeraars, onthaalbureaus en andere instanties waarmee inburgeraars in contact komen zoals VDAB en huisvestingsmaatschappijen wordt verminderd.

- De nieuwe KBI zal o.m. resulteren in een betere elektronische gegevensuitwisseling met de verschillende partners betrokken bij inburgering.

- Met de decreetsaanpassing van 6 juli 2012 werd het Integratiedecreet in overeenstemming gebracht met het Planlastendecreet. Op 20 juli 2012 heeft de Vlaamse Regering het uitvoeringsbesluit principieel goedgekeurd. Met dit besluit wordt aan het lokale integratiebeleid invulling gegeven i.f.v. de strategische meerjarenplanning vanaf 2014.

De lokale integratiediensten worden versterkt en de lokale besturen krijgen een duidelijke regierol.

- In 2012 hebben opnieuw een aantal lokale besturen een subsidieaanvraag ingediend. Momenteel beschikken 39 gemeenten over een erkende integratiedienst. In 11 bijkomende gemeenten werd via een startsubsidie in de loop van 2012 de oprichting van een integratiedienst voorbereid.
- Het gewijzigde Integratiedecreet van 6 juli 2012 bepaalt dat de stad of gemeente actief moet kunnen optreden als regisseur van het lokaal integratiebeleid op het eigen grondgebied. In het uitvoeringsbesluit wordt aandacht besteed aan het omschrijven en uitdiepen van die regierol. In het voorontwerp van decreet wordt de regie over het lokale integratiebeleid uitdrukkelijk toegekend aan de steden en gemeenten.

We bouwen de diensten voor sociaal tolken en vertalen verder uit.

- De sociaal tolk- en vertaaldiensten ontvingen projectsubsidies om hun werking te continueren.
- Er is een financieringsmodel uitgewerkt voor het sociaal tolken. Dit financieringsmodel vormt de basis om op termijn een algemeen systeem van gebruikersvergoedingen voor het sociaal tolken in te voeren.
- Met het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2012 wordt Ba@bel, Vlaamse Tolkentelefoon vzw erkend als Vlaamse centrale dienst voor sociaal telefoontolken en vertalen en wordt een systeem van gebruikersvergoeding ingevoerd voor het telefoontolken door Ba@bel. Het besluit treedt op 1 januari 2013 in werking.
- Er loopt een onderzoek naar de inzet en de effecten van het sociaal tolken en sociaal vertalen. De resultaten worden medio 2013 verwacht.
- In het voorontwerp van decreet is het aanbieden van de dienstverlening sociaal tolken en vertalen opgenomen als een van de instrumenten om de toegankelijkheid van reguliere voorzieningen te verhogen.

De Vlaamse Regering zet de inspanningen voort om in overleg met vertegenwoordigers van de Islamitische eredienst te komen tot een opleiding voor imams.

- De Islamitische koepels en een vertegenwoordiger van de Moslimexecutieve werden ingelicht over de resultaten van de studie om een gedocumenteerd beeld te krijgen van de imams en islamitische consulenten en van de studie naar de mogelijke socio-culturele rol van de moskee.
- Het agentschap zal betrokken worden bij een werkgroep o.l.v. het departement onderwijs om te komen tot een opleiding voor imams.

We zien erop toe dat de lokale besturen de afspraken nakomen om voldoende en duurzame doortrekkersterreinen en vaste staanplaatsen mogelijk te maken voor woonwagenbewoners.

- Samen met de provinciegouverneurs werd de coördinatie van de tijdelijke opvang van doortrekkende woonwagenbewoners geëvalueerd en werden de knelpunten in kaart gebracht.
- De coördinerende rol m.b.t. het standplaatsenbeleid wordt verder opgenomen.
- De subsidiëring van lokale besturen als initiatiefnemer wordt opgetrokken naar 100%.
- Samen met de lokale besturen wordt werk gemaakt van de knelpunten m.b.t. het indienen van dossiers.
- De Vlaamse woonwagencommissie zal een model ontwikkelen om te komen tot een realistische gebruikersvergoeding.

Bijlage 4: Regelgevingsagenda

Regelgevingsagenda: Inburgering en Integratie

Decreet betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid

Status van het initiatief: Lopend

Iste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
20/07/2012	oktober 2012 (eventueel)	december 2012	december 2012	2013	2013

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering:

15/07/2011

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):

2013 (na bekrachtiging en afkondiging decreet) en later

Andere:

Inwerkingstreding:

per artikel door VR te bepalen

Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van diverse bepalingen van het decreet van 28 april 1998 betreffende het Vlaamse integratiebeleid

Status van het initiatief: Lopend

Iste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
20 juli 2012	nvt	oktober 2012	nvt	nvt	eind oktober 2012

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering:

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):

Andere:

Inwerkingstreding:

30/10/2012 - 01/01/2014

Aanpassing Integratiedecreet

Status van het initiatief: Afgewerkt

Iste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
2/12/2011	27/01/2012	23/03/2012	10/04/2012	06/07/2012	30/07/2012

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering:

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):

Andere:

Inwerkingstreding:

30/10/2012 - 01/01/2014